ЯК ПРАЦУЕ АНКАЛАГІЧНАЯ СЛУЖБА? 7

СВЯТА БЕЗ ЛІШНІХ КІЛАГРАМАЎ 9

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

30 СНЕЖНЯ 2020 г. СЕРАДА № 254 (29368)

Снег у Беларусі ёсць!

Фота БелТА.

Віцебск, канец снежня 2020-га.

ЦЫТАТА ДНЯ

Надзея ЕРМАКОВА, член Савета старэйшын пры Прэзідыуме Савета Рэспублікі:

«Я хачу сказаць з жыццёвага вопыту: хацелася б, каб Усебеларускі народны сход прыняў рашэнні, якія потым будуць рэалізоўвацца ў жыцці. Шмат прапаноў ужо выказана, і добра, што дзейнічаюць дыялогавыя пляцоўкі, дзе можна агучыць тое, што думаеш. Канешне, усё не можа быць прынята ў тым выглядзе, як выказана. Таму што жыццёвую пазіцыю прапісаць у закон не заўсёды проста. Самае галоўнае, што патрэбна прапісаць, — якім шляхам мы захаваем мір і адзінства ў нашай краіне. Гэтыя пытанні самыя галоўныя, усё астатняе ў краіне ёсць».

КАРАТКА

- Беларускія кардыяхірургі выканалі найскладанейшую аперацыю нованароджанай вагой менш за 1,5 кг.
- **Памёр заслужаны артыст БССР Уладзіслаў Уласаў. Ён больш як паўстагоддзя аддаў сцэне Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек, сыграў больш чым 100 роляў.**

- У Беларусі газіфікаваны ўсе гарадскія пасёлкі.
- **Дні адчыненых дзвярэй у БДПУ адбудуцца анлайн.**
- Беларусь атрымае $20 млн ад Фонду АПЕК для аховы здароўя.

ISSN 1990 — 763X

Камунальныя стасункі

Уцяпліцца, каб не журыцца

Эксперты пра ўменне дамаўляцца і разам сачыць за якасцю жылля

Камунальна-жыллёвая гаспадарка краіны — адна з самых галоўных галін, якія датычацца ўмоў жыцця чалавека, і менавіта яна прымае большасць нараканняў, калі гэтыя ўмовы не вытрымліваюцца. Супрацоўніцтва дзяржавы і ўласнікаў нерухомасці ў доглядзе жылля дагэтуль застаецца невысокім, хоць пэўныя захады ў Беларусі дзеля гэтага робяцца. У студзені 2020 года ўступіла ў сілу новая рэдакцыя Жыллёвага кодэкса, у ліпені — новая рэдакцыя Закона «Аб абароне правоў спажыўцоў жыллёва-камунальных паслуг (ЖКП)». На працягу года дзейнічае Указ Прэзідэнта № 327 «Аб павышэнні энергаэфектыўнасці шматкватэрных жылых дамоў» з удзелам уласнікаў жылля. Карэспандэнт «Звязды» разам з экспертамі паспрабавала падсумаваць вынікі бягучага года па энергаэфектыўных мерапрыемствах і крыху зазірнуць у 2021-ы. СТАР. 6

Прыкметы часу

СУСТРАКАЕМ НОВЫ ГОД ЭКАЛАГІЧНА

Як зрабіць гэта свята не толькі прыемным, але і няшкодным для прыроды?

Зусім хутка наступіць галоўная ноч года. Хтосьці пачынае рыхтавацца да яе загадзя, а хтосьці ўсё пакідае на апошнія дні. Але і ў адным, і ў другім выпадку сваімі дзеяннямі можна як дапамагчы, так і нашкодзіць навакольнаму асяроддзю. СТАР. 8

Кожны дзень – са «Звяздой»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2021 года, — у падарунак чатыры календары — маляўнічы насценны, рэлігійны, народны і месяцовы

«Найлепшае пацвярджэнне слоў пра чалавека як пра галоўнае багацце краіны»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка напрыканцы года ўручыў дзяржаўныя ўзнагароды

«Сёння мы ўшаноўваем работнікаў прамысловасці, медыкаў, педагогаў, праваахоўнікаў, артыстаў, трэнераў, спартсменаў, святароў — усіх тых, хто сваёй штодзённай стваральнай працай робіць родную Беларусь больш моцнай і багатай, — вітаў удзельнікаў урачыстасці Аляксандр Лукашэнка. — Новы год традыцыйна звязаны з надзеямі на будучыню, чаканнямі цудаў і падарункаў. Нават мы, дарослыя, чакаем гэтыя цуды. Высокія заслужаныя ўзнагароды і ганаровыя званні — гэта таксама падарунак вам, вашым працоўным калектывам, родным, знак прызнання заслуг перад дзяржавай».

Так, ордэна Айчыны ўдастоены выдатны хірург — дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра хірургіі, транспланталогіі і гематалогіі Алег Румо, адзначыў Прэзідэнт. Распрацоўкі сусветнага ўзроўню ў нелінейнай оптыцы і лазернай фізіцы на рахунку акадэміка і зараз ужо заслужанага дзеяча навукі Мікалая Казака.

«Фактычна з нуля стварыў паспяховае інавацыйнае прадпрыемства Аляксандр Бадзяка, за што па праве яму прысвоена ганаровае званне «Заслужаны работнік прамысловасці Беларусі, — дадаў кіраўнік дзяржавы. — Вельмі важна, што мы навучыліся ўжываць найноўшыя тэхналогіі. Удвая больш каштоўна, што мы навучыліся ствараць гэтыя тэхналогіі».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Паспяховая гісторыя кожнага з вас — найлепшае пацвярджэнне маіх слоў пра чалавека як пра галоўнае багацце краіны».

Сярод узнагароджаных больш за ўсё педагогаў, адзначыў беларускі лідар, падкрэсліўшы: «Гэта людзі, чыя роля ў грамадстве несувымерна высокая».

Гонар і хвала медыкам, дадаў Прэзідэнт і паўтарыў, што да іх сёння прыкавана асаблівая ўвага — так распарадзіўся час.

«Перакананы, вы паспяхова справіцеся са сваімі задачамі. Як і аграрыі, якія паказалі ўсім нам узор прафесіяналізму і працавітасці, — працягнуў Аляксандр Лукашэнка. — Душу народа і традыцыі захоўваюць і ўзбагачаюць майстры мастацтваў, выхоўваюць у людзях чалавечнасць і высакароднасць».

Ён адзначыў заслугі сілавікоў і ваенных, якія абараняюць правапарадак, бяспеку і суверэнітэт, спартсменаў і трэнераў, якія сваімі перамогамі ўслаўляюць краіну.

«Усе вы, хто прысутнічае тут, — яркія асобы, якія адбыліся, паспяховыя людзі і прыклад для іншых», — падсумаваў кіраўнік дзяржавы.

Ён павіншаваў прысутных з заслужанымі ўзнагародамі, надыходзячымі святамі і пажадаў цяпла, утульнасці і радасці ў кожным доме.

СЛОВА ЎЗНАГАРОДЖАНЫМ

Ніна ДЗЬЯЧЭНКА, выкладчыца народна-сцэнічнага танца Беларускай дзяржаўнай харэаграфічнай гімназіі-каледжа, атрымала званне «Заслужаны дзеяч мастацтваў».

«Усё маё жыццё прысвечана балету, — расказала яна журналісту «Звязды». — Сёння я педагог нашага вядучага харэаграфічнага каледжа. І вось мяне ўзнагароджваюць такой вялікай узнагародай, высокай. Гэта нават сюрпрыз для мяне.

Балет — маё жыццё. Я ў ім з пяці гадоў. У мінулым — оперны тэатр, музычны тэатр, дзе я працавала. Зараз у каледжы я стаўлю спектаклі, вяду асноўныя прадметы: народна-сцэнічны танец, характарны танец, беларускі танец.

Выпускнікі адлятаюць ад нас, мы ўкладаем у іх усю душу, і за кожнага яна баліць і хвалюецца. Мы вучым нашых выхаванцаў любіць радзіму. Кажам, што Беларусь — гэта месца, дзе жыць нам і нашым дзецям, наступным пакаленням, таму мы павінны навучыцца нешта ад сябе аддаваць ёй, а не толькі браць».

Намеснік Генеральнага пракурора Генадзь ДЫСКО атрымаў ганаровае званне «Заслужаны юрыст Рэспублікі Беларусь»:

«Я ўжо працую больш за 30 гадоў у пракуратуры, таму, спадзяюся, унёс пэўны ўклад у дасягненне тых вынікаў, якія сёння маем у барацьбе са злачыннасцю, і ў заканатворчасць. Зараз мне ў Генеральнай пракуратуры падпарадкавана структурнае падраздзяленне, якое працуе менавіта ў сферы заканатворчасці.

Самыя галоўныя якасці, якія павінны быць у пракурора, — сумленнасць і прыстойнасць. Мы, юрысты, працуем з людзьмі, а людзі — вельмі далікатны матэрыял, таму любая фальш заўсёды будзе імі заўважаная.

У новым годзе ўсім жадаю здароўя. Сам толькі што перахварэў на ковід, гэта цяжкая хвароба. Яшчэ — удачы і аптымізму. Усё ў нас будзе добра!»

Мікалай БАРЫСЕНКА, гісторык, ваенны пісьменнік, кіраўнік Магілёўскага абласнога гісторыка-патрыятычнага пошукавага клуба «Віккру», атрымаў з рук кіраўніка дзяржавы ордэн Францыска Скарыны:

«Большую частку жыцця я прысвяціў вывучэнню гісторыі і культуры Магілёўскай вобласці, а калі шырэй — усходняй Беларусі, — расказаў ён. — У мяне выйшла каля 20 кніг гісторыка-краязнаўчай накіраванасці. Паралельна ўжо 26 гадоў займаюся пошукавай работай. За час дзейнасці гісторыка-патрыятычнага пошукавага клуба «Віккру» ўстаноўлена 26 тысяч імёнаў байцоў, якія лічыліся раней зніклымі без вестак, на тэрыторыі Магілёўскай вобласці. Паведамілі сваякам, калі такіх знайшлі, унеслі ў базу даных. З зямлі разам з 52-м пошукавым батальёнам падняты 1410 байцоў і камандзіраў, з іх установлены 90 імёнаў.

Удзел у нашай рабоце дзяцей і моладзі — самае моцнае патрыятычнае выхаванне. Бо гэта дазваляе літаральна дакрануцца да таго, пра што пішуць у кнігах і здымаюць у кіно. Такое судакрананне пакідае незабыўны след і нараджае вельмі моцныя і добрыя пачуцці».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Незабыўныя эмоцыі і адказнасць за будучыню

Праз гадзіну пасля пачатку цырымоніі ўручэння дзяржаўных узнагарод у Палацы Незалежнасці распачаўся Беларускі навагодні баль для моладзі.

Яго ўдзельнікі — больш за тры сотні студэнтаў і навучэнцаў з самых розных навучальных устаноў краіны. Гэта стыпендыяты спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, пераможцы і лаўрэаты рэспубліканскіх, дыпламанты міжнародных конкурсаў і навукова-практычных канферэнцый, уладальнікі высокіх тытулаў, удзельнікі студэнцкіх будаўнічых атрадаў, чэмпіёны па спартыўна-бальных танцах, майстры спорту і іншыя маладыя людзі.

«Сёння тут, у Палацы Незалежнасці, заўсёды такім стрыманым і афіцыйным, ажывае гісторыя, — звярнуўся да іх Аляксандр Лукашэнка. — Гісторыя Беларусі, якая багатая на ўнікальныя і прыгожыя традыцыі».

Звяртаючыся да моладзі, Прэзідэнт сказаў: «Я веру ў вас. Так, мы перажываем няпростыя часы. Так, часам у авангардзе падзей — юныя і гарачыя галовы. Вашы галовы. Так было заўсёды: і ў мае часы, і пазней. Але перакананы: рана ці позна ўсе нашы дзеці пачуюць не заклікі замежных тэлеграм-каналаў, а голас розуму. І скажуць дзякуй тым людзям, якія сёння ваююць за будучыню».

На долю пакалення стваральнікаў незалежнай Беларусі выпала гістарычная місія служыць сваёй краіне, каб захаваць яе для наступнага пакалення, падкрэсліў беларускі лідар. Ён выказаў упэўненасць, што ўдзелам у гэтым балі маладыя людзі будуць ганарыцца ўсё жыццё, і заклікаў зрабіць больш памятных фота для будучых дзяцей і ўнукаў.

Прэзідэнт пажадаў незабыўных эмоцый, пачуцця дачынення да спадчыны беларускай гісторыі і адказнасці за будучыню Айчыны. А яшчэ — заставацца прыгожымі не толькі знешне, але і духоўна.

Аляксандр Лукашэнка падзякаваў усім, хто працаваў над стварэннем бальнай атмасферы, павіншаваў усіх з надыходзячымі навагоднімі святамі.

«Няхай усе вашы мары здзейсняцца, а наша любімая Беларусь дзякуючы вашым поспехам і дасягненням стане яшчэ мацнейшай і больш прыгожай», — рэзюмаваў ён.

І яшчэ некалькі слоў ад Прэзідэнта ў адрас, напэўна, не толькі моладзі: «Трэба ўсё рабіць сваімі рукамі, калі мы можам. А мы можам усё».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Фотарэпартаж з балю — ужо цяпер на сайце zviazda.by і ў заўтрашнім пераднавагоднім нумары.

Нашы дзеці

ПА ДОБРАЙ ТРАДЫЦЫІ

«Нашы дзеці» — вельмі добрая традыцыя, якая стала брэндам краіны. Пра гэта заявіў старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка пасля навагодняга свята, якое стала часткай рэспубліканскай акцыі, у Бягомльскай дапаможнай школе-інтэрнаце, паведаміла БелТА.

Фота БелТА.

Асабіста ён ужо больш за 10 гадоў прыязджае ў госці да выхаванцаў гэтай установы. «Тут пражываюць 96 хлопчыкаў і дзяўчынак. Гэта дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без апякунства бацькоў. З боку дзяржавы ім удзяляецца вялікая ўвага па ўсіх кірунках: у пытаннях пражывання, адукацыі, выхавання», — адзначыў спікер ніжняй палаты парламента.

Віншуючы дзяцей з надыходзячымі святамі, Уладзімір Андрэйчанка пажадаў, каб іх жаданні здзейсніліся. «Новы год сустракаем з надзеяй на цуд. Хацелася б, каб 2021-ы быў годам стварэння, аб'яднання, міру і спакою», — адзначыў ён і падзякаваў педагогам за працу.

❍ ТЫМ ЧАСАМ

У час Усебеларускага народнага сходу трэба даць адказ на чаканні людзей. Аб гэтым заявіў Уладзімір Андрэйчанка. Спікер ніжняй палаты парламента адзначыў, што форум стане важнай падзеяй у жыцці краіны. «На Усебеларускі народны сход павінны быць дэлегаваны ўсе слаі нашага грамадства. Пра гэта ўчора максімальна выразна было сказана Прэзідэнтам. Гэта інтэлігенцыя, работнікі сельскай гаспадаркі, прамысловасці, органаў дзяржаўнага кіравання. Сход будзе вызначаць палітыку дзяржавы на найбліжэйшыя пяць гадоў. Таксама разгледзяць пытанні далейшага развіцця грамадска-палітычнага ладу краіны. Думаю, гэта вельмі важна, людзі ўскладаюць на Усебеларускі народны сход вельмі вялікія надзеі», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Еўрапарламент ратыфікуе пагадненні па брэксіту ў сакавіку

Пра гэта паведамляецца ў распаўсюджанай сумеснай заяве кіраўнікоў вядучых фракцый Еўрапарламента. «Старшыні фракцый прынялі рашэнне разгледзець з Саветам ЕС і Еўракамісіяй прапанову крыху падоўжыць перыяд часовага ўжывання пагаднення, што дазволіць правесці ратыфікацыю [дакументаў] Еўрапарламентам на пленарнай сесіі ў сакавіку», — адзначаецца ў дакуменце. Брусель і Лондан дасягнулі кампрамісу па тэксце пагаднення аб партнёрстве пасля брэксіту. Па словах галоўнага перагаворшчыка ЕС па Brexit Мішэля Барнье, пагадненне прадугледжвае свабодны гандаль без квот і тарыфаў, неабмежаваны доступ да тэрыторыі, марской і паветранай прасторы адзін аднаго і збалансаваны доступ да марскіх рэсурсаў. Бакі маюць намер забяспечыць сваім грамадзянам аднолькавы доступ да сацыяльных сістэм. Брусель і Лондан адмовіліся ад каардынацыі дзеянняў у сферы знешняй палітыкі, санкцыйных рэжымаў і абароны.

У САЗ спрагназавалі з'яўленне новых мутацый каранавіруса

З'яўленне новых штамаў ковіда стане выклікам для свету ў надыходзячым 2021-м годзе, заявіў гендырэктар САЗ Тэдрас Гебрэесус. Ён папрасіў краіны, у якіх выявяць мутацыі, аператыўна інфармаваць пра гэта арганізацыю і іншыя дзяржавы. Пакуль, па словах Гэбрэесуса, навукоўцы толькі спрабуюць зразумець, як змены ў каранавірусе ўплываюць на яго здольнасць распаўсюджвацца і на цяжкасць захворвання COVID-19. Ён таксама падзякаваў Вялікабрытаніі і ПАР за «тэсціраванне і выяўленне новых разнавіднасцяў». Далейшая мутацыя віруса непазбежная, бо гэта закладзена ў яго прыродзе, адзначыў РІА «Навіны» загадчык сектара малекулярнай эвалюцыі Інстытута праблем перадачы інфармацыі РАН, прафесар Сколкаўскага інстытута навукі і тэхналогій Георгій Базыкін. Ён перакананы: каб спыніць каранавірус новага тыпу, чалавецтву неабходная масавая вакцынацыя.

У Ізраілі ідэнтыфікавалі 350-тысячагадовы шліфавальны інструмент

Найстаражытнейшую шліфавальную прыладу працы выявілі спецыялісты Хайфскага ўніверсітэта. Яны падрабязна апісалі знаходку ў артыкуле часопіса Journal of Human Evolution. Круглы даламітавы камень з мікраскапічнымі слядамі шліфоўкі археолагі знайшлі яшчэ ў 1960-х у пячоры Табун на гары Кармэль. Яна была населена ў перыяд ніжняга і сярэдняга палеаліту (500—40 тысяч гадоў таму). Зараз навукоўцы заняліся паўторным датаваннем знаходак. За дзесяцігоддзі яго метады значна палепшыліся. Так, ім удалося выявіць узрост шліфавальнага каменя — 350 тысяч гадоў. Раней лічылася, што такія прылады пачалі выкарыстоўвацца каля 200 тысяч гадоў таму.

На карысць дзяржаве: вопыт і веды былых парламентарыяў яшчэ спатрэбяцца

У Савеце Рэспублікі ўпершыню абралі Савет старэйшын. Новая інстытуцыя будзе дзейнічаць пры Прэзідыуме і выступаць у якасці дарадчага органа.

Як адзначыла на сустрэчы са сваімі сталымі калегамі **спікер верхняй палаты парламента Наталля КАЧАНАВА,** ініцыятыва стварыць савет з мудрых і паважаных парламентарыяў узнікла невыпадкова — вопыт і школа парламентарызму гэтых людзей яшчэ могуць прынесці плён краіне. Яна звярнула ўвагу, што сёння ёсць патрэба ў абмеркаванні пытанняў з тымі людзьмі, што ведаюць, разумеюць, бачаць сітуацыю, якая складваецца ў грамадстве. З пункту гледжання старшыні Савета Рэспублікі, гаворка датычыцца пытанняў сацыяльна-эканамічнага развіцця, жыццядзейнасці краіны, таму вопыт і веды сталага пакалення, безумоўна, патрэбныя.

Наталля Качанава перакананая, што погляд збоку вельмі важны для прыняцця рашэнняў, бо іх не заўсёды можна ацаніць аб'ектыўна, таму вопыт і веды папярэднікаў цяперашняму пакаленню парламентарыяў вельмі неабходныя.

Яна выказала ўпэўненасць, што сустрэчы будуць праходзіць на сістэмнай аснове і ўзаемадзеянне стане плённым.

Адзначым, што ў склад савета старэйшын увайшлі два былыя старшыні Савета Рэспублікі чацвёртага і пятага скліканняў — Барыс БАТУРА і Анатоль РУБІНАЎ; старшыня Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні пятага склікання і намеснік гэтай профільнай камісіі ў шостым скліканні Святлана ГЕРАСІМОВІЧ; намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах (трэцяга і чацвёртага скліканняў), член гэтай Пастаяннай камісіі ў першым і другім скліканнях Надзея ЕРМАКОВА; старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці чацвёртага склікання Антаніна МОРАВА; старшыня Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве пятага склікання, намеснік старшыні гэтай профільнай камісіі чацвёртага склікання Лілія МАРОЗ; старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы шостага склікання Сяргей РАХМАНАЎ і яго калега па пятым скліканні Уладзімір СЯНЬКО, а таксама намеснік старшыні Савета Рэспублікі пятага склікання Анатоль РУСЕЦКІ.

Трэба сказаць, што дзяліцца вопытам і ведамі гэтыя паважаныя і вопытныя людзі будуць на грамадскіх пачатках, а іх рашэнні будуць насіць рэкамендацыйны характар.

Як растлумачыла ў размове з журналістамі Надзея ЕРМАКОВА, сама назва новага інстытута — Савет старэйшын — сведчыць аб тым, што ў яго членаў ёсць пэўны жыццёвы досвед:

— З часам разумееш, як павінна быць. Адразу падаецца, што павінна быць толькі так, а не інакш, але калі паразважаеш і ўбачыш па жыцці, то вопыт старэйшага пакалення вельмі патрэбны моладзі. Гэта, напэўна, самая галоўная місія, — пераканана яна. — Наша задача — не перашкаджаць, але дзесьці падказаць, якім чынам можна зрабіць.

На думку Сяргея РАХМАНАВА, неабходна максімальна прыцягваць у арбіту палітычнага і эканамічнага жыцця людзей, якія маюць вопыт, умацоўваць аналітычны складнік, выпрацоўваць пэўныя рэкамендацыі.

— Сітуацыя ў свеце вельмі складаная, яна ўплывае і на Беларусь. І мы павінны ўсе рэсурсы, у тым ліку і інтэлектуальныя, выкарыстоўваць для вырашэння праблем, якія ўзнікаюць, — пераканаты ён. — Таму патрэбна цесна ўзаемадзейнічаць з калегамі, у тым ліку з Расійскай Федэрацыі і іншых краін, каб знаходзіць рашэнні, якія дапамогуць прайсці гэтую складаную паласу па аптымальным шляху.

Ён звяртае ўвагу, што сітуацыя звязана не толькі з распаўсюджваннем каранавіруснай інфекцыі, але і з сусветным эканамічным і палітычным крызісам.

— Паколькі наша краіна з адкрытай эканомікай — нас гэта закранае непасрэдна і неабходна дзейнічаць так, каб вывесці рэсурсы максімальна на паверхню і выкарыстаць на карысць дзяржавы і грамадзян, — падкрэсліў ён у размове з журналістамі. — Патэнцыял у нас ёсць. Таму сэнс дзейнасці Савета старэйшын, як мне падаецца, — ва ўзмацненні аналітычнай работы, прычым не толькі на бягучы момант, але і на перспектыву.

Сяргей Рахманаў акцэнтаваў увагу на неабходнасці бачання адпаведнай стратэгіі не толькі па краіне, але і па галінах, рэгіёнах, каб можна было прадставіць вобраз будучага і людзі разумелі, што трэба рабіць усім, каб гэты вобраз быў рэалізаваны на практыцы.

У канцы адзначым, што Савет старэйшын на першым сваім пасяджэнні абраў свайго кіраўніка — дарадчы орган узначаліў Барыс Батура.

Вольга АНУФРЫЕВА, фота БелТА.

Слова — чытачам

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

«Газеты для мяне па-ранейшаму на першым месцы...»

Старшыня СВК «Рассвет» імя К. П. Арлоўскага Кіраўскага раёна Аляксандр БАГЕЛЬ:

— Мы выпісваем шмат газет на ўсе нашы падраздзяленні, у тым ліку і «Звязду». Асабіста мне цікава прачытаць у першую чаргу пра тых, каго я ведаю, пра свой калектыў, пра суседзяў, калег. Дзякуючы газетам і часопісам даведваюся, як працуюць іншыя гаспадаркі, чым яны ганарацца, што можна ў іх пераняць. Нельга варыцца ва ўласным соку, трэба ведаць, што адбываецца ў свеце. У рэспубліканскіх выданнях чытаю палітычныя навіны, цікаўлюся, што адбываецца ў краіне і далёкім замежжы. На першым месцы інфармацыя, якая датычыцца непасрэдна нашай галіны і палітыкі, але заўсёды з задавальненнем праглядаю актуальныя матэрыялы па культуры, медыцыне. Чытаю пра дасягненні нашых спартсменаў, пра тое, як развіваецца айчынны спорт. Канешне, інтэрнэт сёння займае шмат прасторы, але газеты, лічу, як былі на першым месцы, так і застаюцца. Гэта асабіста маё меркаванне. Мне падабаецца не сціслая канстатацыя факта, а аналітыка. І ніколі не абмяжоўваюся адной газетай. Нават пра адно і тое ж розныя выданні пішуць па-свойму. У кожнай газеты свае рубрыкі, свой падыход да падрыхтоўкі матэрыялу. Да нас даволі часта прыязджаюць журналісты з газет і тэлебачання. Сёлета, напрыклад, мы ўпершыню вырошчвалі кавуны, і гэтая навіна хутка распаўсюдзілася па інфармацыйных каналах. Летась мы пабудавалі сучасную ферму побач з нашымі біягазавымі ўстаноўкамі — МТК «Мышкавічы». Зараз гэты комплекс дае вельмі добрую аддачу. Гэта ферма выклікае цікавасць шмат у каго. Да нас прыязджалі па вопыт нават з заходніх абласцей. І гэта яшчэ адзін прыклад таго, як аператыўна працуюць нашы сродкі масавай інфармацыі. Мы сёння жывём у вельмі насычаны інфармацыйны час. З аднаго боку, гэта добра, бо ўсё, як той казаў, на паверхні, з іншага — патрабуе з большай адказнасцю ставіцца да таго, што чытаеш, каб не сказіць рэчаіснасць.

Запісала Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва СВК «Рассвет» імя К. П. Арлоўскага.

Дыялогавая пляцоўка

У рэжыме адкрытага мікрафона

Два тэрміны прэзідэнцтва і змешаная выбарчая сістэма для парламента

Як прайшло абмеркаванне на дыялогавай пляцоўцы ў Савеце Рэспублікі па тэме змяненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь.

Дыскусія разгарнулася вакол пакета ініцыятыў па плануемай канстытуцыйнай рэформе, якія прадставілі на разгляд экспертаў і грамадскасці студэнты юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Гэта — актывісты пярвічнай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз юрыстаў» «Маладзёжны сектар пры юрыдычным факультэце БДУ». І ўвогуле неабыякавыя да палітычных падзей у краіне маладыя людзі, якія ўжо зарэкамендавалі сябе ў вучобе і грамадскім жыцці. Ініцыятывы падрыхтавала каманда аднадумцаў, з вынікамі работы якой прысутных азнаёміла студэнтка другога курса Эліна Паўленка.

У ролі мадэратара дыялогавай пляцоўкі выступіў **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт Сяргей СІВЕЦ.** Паводле яго слоў, сёння вельмі важна паглядзець на Канстытуцыю вачыма маладой часткі грамадства. Бо менавіта ім жыць пры новым канстытуцыйна-прававым укладзе нашай дзяржавы. І, на думку Сяргея Сіўца, студэнты юрыдычнага факультэта падышлі да вывучэння пытання, як вопытныя хірургі, — не з сякерай, а са скальпелем. Іх ініцыятывы ўяўляюць сабой сур'ёзную прадметную аснову для грунтоўнага разгляду, яны захоўваюць стабільны характар нашага грамадскага ладу і ў той жа час могуць паслужыць базай для далейшага эвалюцыйнага развіцця, адзначыў сенатар.

Дык што прапаноўваюць маладыя? Напрыклад, замацаваць у рэфармаванай Канстытуцыі норму аб тым, што Прэзідэнт выбіраецца на пяць гадоў, а яго знаходжанне на чале дзяржавы абмежаваць да двух тэрмінаў. Таксама прапаноўваецца замацаваць у Канстытуцыі палажэнне аб тым, што кіраўнік краіны са згоды Палаты прадстаўнікоў прызначае прэм'ер-міністра, а той, у сваю чаргу, са згоды ніжняй палаты парламента вылучае сваіх намеснікаў і міністраў.

Палату прадстаўнікоў прапануецца фарміраваць па змешанай выбарчай сістэме: частку дэпутатаў — па мажарытарнай, частку — па прапарцыянальнай. Парламент надзяліць правам прызначаць рэферэндумы.

Таксама маладыя юрысты лічаць неабходным заканадаўча рэгламентаваць работу Усебеларускага народнага сходу. У прыватнасці, вызначыць перыяд яго правядзення і замацаваць дакладную колькасць дэлегатаў.

Прагучала прапанова заснаваць пасаду ўпаўнаважанага па правах чалавека. Прызначэнне на яе даручыць Палаце прадстаўнікоў са згоды Савета Рэспублікі.

Звяртае на сябе ўвагу і той факт, што, відаць, у перыяд падрыхтоўкі да Усебеларускага народнага сходу на запрашэнне да ўдзелу ў дыялогавай пляцоўцы ў Савеце Рэспублікі адгукнуліся беларускія парламентарыі, супрацоўнікі галоўнага ўпраўлення юстыцыі Мінгарвыканкама, навукоўцы-юрысты, студэнты і выкладчыкі БДУ.

У дыскусіі ўзялі ўдзел і прадстаўнікі Маладзёжнага савета (парламента) пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь, што і зразумела, бо ў цэнтры ўвагі былі менавіта ініцыятывы маладых. На дыялогавай пляцоўцы прысутнічалі таксама прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў, у прыватнасці Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамады), партыі БНФ і грамадскага аб'яднання БНФ «Адраджэнне» і іншыя.

Невыпадкова Сяргей Сівец з задавальненнем канстатаваў, што экспертная супольнаць была прадстаўлена дастаткова шырока для паўнавартаснай размовы.

Леанід ТУГАРЫН.

На слыху

Вакцынацыя пачалася

Вакцына супраць каранавіруса «Спадарожнік V» дастаўлена ў Беларусь

Расійская вакцына «Спадарожнік V» паступіла ў Беларусь і з 29 снежня пачалася масавая вакцынацыя насельніцтва. Пра гэта паведамілі ў прэс-службе Міністэрства аховы здароўя.

Міністр аховы здароўя Дзмітрый ПІНЕВІЧ адзначыў, што першымі будуць вакцынаваны медыцынскія работнікі, педагогі і тыя спецыялісты, якім з-за асаблівасцяў прафесіі даводзіцца шмат кантактаваць з людзьмі. Вакцынацыя будзе праводзіцца ў дабравольным парадку. У Беларусі створана сістэма захоўвання вакцыны, таксама закуплена спецыяльнае медыцынскае маразільнае абсталяванне, якое дазваляе транспартаваць вакцыну.

— Мы ўдзячныя расійскаму боку за актыўнае ўзаемадзеянне і стратэгічнае супрацоўніцтва ў вырашэнні гэтага пытання, — дадаў Дзмітрый Піневіч.

У сваю чаргу, **міністр аховы здароўя Расіі Міхаіл МУРАШКА** адзначыў, што хуткі доступ Беларусі да расійскай вакцыны стаў магчымым дзякуючы эфектыўнай рабоце беларускай рэгулятарнай сістэмы. Сыграў сваю ролю і рацыянальны падыход да лакальных клінічных выпрабаванняў вакцыны

— Пратакол праведзенага ў краіне клінічнага выпрабавання дазволіў у кароткія тэрміны пацвердзіць валіднасць шырокіх расійскіх даных клінічнага вывучэння «Спадарожніка V» для Беларусі, — адзначыў Міхаіл Мурашка.

Гендырэктар Расійскага фонду прамых інвестыцый (РФПІ) Кірыл Дзмітрыеў падкрэсліў, што Беларусь стала першай замежнай краінай, якая афіцыйна зарэгістравала расійскую вакцыну. А таксама першай краінай, дзе пачынаецца масавая вакцынацыя «Спадарожнікам V». Наступным этапам супрацоўніцтва мусіць стаць арганізацыя выпуску гатовай формы вакцыны ў Беларусі, што істотна спросціць лагістыку, дазволіць паскорыць тэмпы вакцынацыі, пашырыць прафілактыку захворвання.

Трэба адзначыць, што вакцынацыя ў Беларусі пачалася крыху раней, чым было запланавана: Дзмітрый Піневіч анансаваў яе пачатак у студзені 2021 года. Па яго словах, за першыя чатыры месяцы мяркуецца прышчапіць каля 1,2 мільёна беларусаў. Пасля трэба выйсці на паказчык у 5–5,5 мільёна. Усеагульнай вакцынацыі не прадугледжваецца з прычыны немэтазгоднасці і супрацьпаказанняў.

Алена КРАВЕЦ.

Без бар'ераў

Чым пахне зялёны?

Адказ на гэтае пытанне можна знайсці на незвычайнай выстаўцы «Шлях да колеру», што адкрылася ў сталічным Палацы мастацтваў. Упершыню тут выстаўляюцца карціны невідушчых мастакоў. Здавалася б, як чалавеку, які з нараджэння не мае зроку, працаваць з фарбамі? Але маладыя людзі даказваюць, што мастацтва можа быць даступнае для ўсіх.

САКРЭТЫ ЎСПРЫМАННЯ

Як памацаць жоўты колер? Які на смак чырвоны? Як гучыць зялёны? Калі вы паспрабуеце знайсці адказы на гэтыя пытанні, атрымаеце ключык да разумення незвычайных карцін. Маладыя мастакі праз свае работы перадаюць адчуванні. Жоўты — гэта цяпло сонечных прамянёў на скуры, пясок, што шамаціць пад нагамі. Чырвоны — можа нагадваць пра каханне, мужнасць, урачыстасць, быць салодкім ці вострым, альбо саланаватым, як кроў. Зялёны пахне скошанай травой, мятай, хвояй. Лёгка здагадацца, як выглядае карціна «Басанож». А як намаляваць дотык, сяброўства, спакой, характар, аблокі, душу? Усе гэтыя тэмы «пакладзены» на халсты. Гэтая выстаўка дапамагае зазірнуць углыб рэчаў, патрапіць у асаблівы свет уяўленняў і эмоцый. А для гледачоў гэта выдатная магчымасць па-іншаму ўбачыць свет. І, хто ведае, можа, менавіта з работ невідушчых мастакоў пачнуцца новыя гісторыі ў сучасным жывапісе?

Як правіла, для людзей, што ад нараджэння жывуць у цемры, назвы фарбаў — пустыя словы. Але толькі не для тых, хто пачынае маляваць. Для мастакоў колеры пахнуць, перацякаюць паміж пальцамі, адчуваюцца, гучаць. На кожную фарбу накладваюцца пэўныя асацыяцыі, якія могуць не супадаць у розных асоб.

Праект BelonicaArt пачаў працаваць на базе сталічнай спецыялізаванай школы № 188 для дзяцей з парушэннямі зроку. Яго куратары падказваюць невідушчым мастакам, як абыходзіцца з колерамі. У будучым плануецца стварыць арт-тэрыторыю, дзе невідушчыя людзі розных узростаў змогуць навучацца, сустракацца, эксперыментаваць, рэалізоўвацца праз жывапіс і, магчыма, такім чынам зарабляць. «Наш праект не пра тое, як сабрацца, каб цікава правесці час. Ён дае людзям магчымасць рэалізавацца, пашырае магчымасці ўспрымання навакольнага свету», — заўважае **заснавальніца праекта Ірына БАНДАРОВІЧ.**

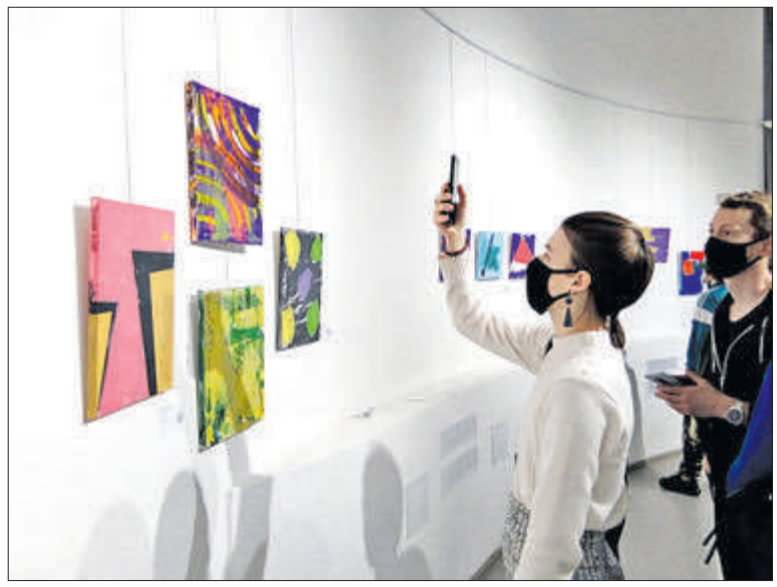

Усё ж выбар прафесій для асоб з праблемамі зроку вельмі абмежаваны, а падобныя праекты дазваляюць сціраць межы і натхняюць на пошукі новых дарог, шанцаў, адкрыццяў.

З гэтых работ для невідушчых людзей пачынаецца шлях у краіну колераў. Падобных школ жывапісу для людзей, што не маюць зроку, у свеце яшчэ не было. Тут канцэнтруюцца абсалютна новыя ідэі, выпрацоўваюцца методыкі і вядуцца актыўныя пошукі інструментаў, якія дапамогуць невідушчым людзям паглыбіцца ў мастацтва.

У сваёй рабоце каманда выкарыстоўвае розныя прылады. Драўляная рамка з нацягнутай лескай дазваляе невідушчым мастакам арыентавацца на палатне. Клей ПВА, ніткі, пластык, малярная стужка дапамагаюць ствараць пэўныя межы, контуры, выстройваць фігуры і кампазіцыі. Колераві круг тут «перакладзены» для чытання» невідушчымі людзьмі — ён раздрукаваны аб'ёмным на 3D-прынтары. У ход ідуць элементы адзення, фрагменты тканіны, што для маладых мастакоў служаць не толькі фактурай, якую можна памацаць, але і часткай кампазіцыі.

ЧАРОЎНЫ ЛІХТАРЫК

Спецыяльна пад праект беларускія айцішнікі распрацавалі прыладу «Ліхтар», якая дазваляе невідушчым людзям распазнаваць колеры. Яна складаецца з датчыка колеру і мікракантролера, які апрацоўвае вымярэнні інтэнсіўнасці RGB-хваль. Пасля апрацоўкі «чароўны» ліхтарык «перакладае» колеры на мелодыі. Так людзі без зроку, якія не ведаюць фарбаў, пры дапамозе музыкі і асацыяцый уяўляюць колеры. На дадзены момант прылада тэсціруецца. З ёй якраз і працуюць удзельнікі першай у Беларусі мастацкай студыі для невідушчых. У будучым плануецца зрабіць «Ліхтар» даступным для ўсіх. Ужо сёння каманда BelonicaArt гатовая дзяліцца сваімі напрацоўкамі. Работы незвычайных мастакоў выкладваюцца ў сацыяльных сетках, і невідушчыя людзі вельмі чакаюць водгукаў, просяць, каб ім зачытвалі, якія думкі іх работы выклікаюць у людзей. Карціны асаблівых мастакоў можна набыць. Выручаныя грошы пойдуць на развіццё праекта.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Класныя навіны

Электронная платформа ў дапамогу педагогам

Ці заменіць яна рэальны навучальны працэс?

Адзіны інфармацыйна-адукацыйны рэсурс для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі запусцяць у тэставым рэжыме з 1 студзеня 2021 года. Пра гэта паведаміла падчас круглага стала ў БелТА намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Ірына КАРЖОВА.

МЕТАДЫЧНАЯ ПАДТРЫМКА

— Настаўнікі актыўна выкарыстоўваюць інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі на працягу шэрагу гадоў як у час правядзення ўрокаў, так і для арганізацыі самастойнай работы навучэнцаў. На нацыянальным адукацыйным партале размешчана інфармацыя аб інтэрнэт-сэрвісах, якія можна выкарыстоўваць для арганізацыі адукацыйнага працэсу. Выкарыстанне ІКТ ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі дазволіла ва ўмовах няпростай эпідэміялагічнай сітуацыі забяспечыць навучанне ўсіх школьнікаў у IV чвэрці з наступнай іх атэстацыяй па выніках 2019/2020 навучальнага года, — расказала Ірына Каржова. — Разам з тым педагагічная грамадскасць разумее, што ва ўмовах актыўнай лічбавізацыі ўсіх працэсаў сістэма адукацыі не можа стаяць на месцы і быць задаволенай наяўнымі напрацоўкамі. Рэаліі часу вымусілі нас паскорыцца, і яшчэ вясной было прынята рашэнне аб стварэнні адзінага інфармацыйна-адукацыйнага рэсурсу для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі. Плануецца, што платформа пачне працаваць у тэставым рэжыме з 1 студзеня 2021 года. Але інфармацыйна-адукацыйны рэсурс не заменіць рэальны навучальны працэс у школе. Ён дапоўніць працэс вывучэння прадметаў і стане метадычнай падтрымкай для навучання тых дзяцей, якія па нейкіх прычынах часова не могуць наведваць установу адукацыі альбо маюць патрэбу ў дадатковым тлумачэнні падчас выканання хатніх заданняў.

Рэсурс уключае пералік навучальных матэрыялаў, а таксама розныя сэрвісы для арганізацыі і кіравання адукацыйным працэсам (электронны дзённік, журнал, камунікацыю ўдзельнікаў адукацыйнага працэсу і г. д.).

«Стварэнню платформы папярэднічала вывучэнне айчыннага вопыту і вопыту іншых краін. Да распрацоўкі адукацыйнага кантэнту былі запрошаны найлепшыя настаўнікі з усіх рэгіёнаў краіны. У абласцях створаны творчыя групы, у склад якіх увайшлі ў першую чаргу настаўнікі-метадысты, настаўнікі вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі, педагогі — аўтары навучальных дапаможнікаў, якія маюць вопыт стварэння электронных адукацыйных рэсурсаў. У работу ўключыліся ўдзельнікі рэспубліканскага клуба «Крышталь журавель». Распрацоўку адукацыйнага кантэнту каардынуюць рэгіянальныя інстытуты развіцця адукацыі. Падрыхтаваныя навучальныя матэрыялы прайшлі метадычную экспертызу ў Нацыянальным інстытуце адукацыі, Акадэміі паслядыпломнай адукацыі і ў Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце», — дадала Ірына Каржова.

НАПАЎНЕННЕ РЭСУРСУ

— Адзін з элементаў інфармацыйна-адукацыйнага рэсурсу, які цяпер распрацоўваецца, — бібліятэка навучальных матэрыялаў. Яна структураваная па вучэбных прадметах, па класах і модулях, сфарміраваных на аснове навучальных праграм. Усе матэрыялы будуць адпавядаць адукацыйным стандартам агульнай сярэдняй адукацыі і вучэбным праграмам, зацверджаным Міністэрствам адукацыі, — паведаміла **дырэктар Нацыянальнага інстытута адукацыі Валянціна ГІНЧУК.** — Бібліятэка навучальных матэрыялаў уключае некалькі падраздзелаў. У кожным модулі будзе абавязковая спасылка на параграф навучальнага дапаможніка, на падставе якога ён распрацаваны. У кожным модулі ёсць раздзел, які арыентуе навучэнцаў на вынікі вывучэння новай тэмы. Будуць пералічаны веды і ўменні, прадугледжаныя вучэбнай праграмай, якія неабходна засвоіць падчас вывучэння новай тэмы. Абавязковая наяўнасць відэаролікаў з тлумачэннем новага навучальнага матэрыялу. Школьнікам прапануюць тэставыя заданні для самакантролю ведаў і ўменняў. Прадугледжана рубрыка «Дадатковыя матэрыялы», якая будзе напаўняцца паступова. Мы плануем, што ў яе ўключацца ў тым ліку метадычныя напрацоўкі педагогаў, электронныя адукацыйныя рэсурсы. Сёння мы акумулюем усе тыя распрацоўкі, якія ўжо існуюць.

МАГЧЫМАСЦЬ ДЫСТАНЦЫЙНЫХ ЗАНЯТКАЎ

— Адзіны інфармацыйна-адукацыйны рэсурс для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі будзе мець высокі ўзровень абароны інфармацыі, — запэўнівае **дырэктар Галоўнага інфармацыйна-аналітычнага цэнтра Міністэрства адукацыі Юрый КРУГЛІК.** — Мы сфарміравалі тэхнічныя патрабаванні да ўсіх тых матэрыялаў, якія распрацоўваюцца і размяшчаюцца на платформе. Зразумела, што рыхтуемся да вялікіх нагрузак — актыўнага наведвання платформы, прычым адначасовага. Плануецца адзіная сістэма аўтэнтыфікацыі карыстальнікаў, выкарыстанне вэб-інтэрфейсаў, якія будуць забяспечваць магчымасць аддаленай і размеркаванай працы карыстальнікаў усіх катэгорый.

Калі казаць пра наборы асноўных функцый, то, безумоўна, гэта лічбавы профіль для кожнай установы адукацыі, кожнага вучэбнага класа альбо вучэбнай групы. Таксама мы закладваем магчымасць аўтаматызаванай сістэмы кіравання ўстановай адукацыі. Гэта і пытанні раскладу заняткаў, уліку харчавання, нагрузкі на педагагічных работнікаў, аналізу паспяховасці навучэнцаў.

Юрый Круглік акцэнтаваў увагу на тым, што з улікам пэўных рызык у перыяд пандэміі альбо пры неабходнасці арганізоўваць надомнае навучанне прадугледжваецца магчымасць праводзіць заняткі дыстанцыйна. «Педагог выступіць у ролі мадэратара заняткаў. Таксама будуць выкарыстоўвацца магчымасці групавога альбо індывідуальнага чата, стасункі ў рэжыме відэаканферэнцыі», — патлумачыў ён.

У хуткім часе ў рэгіёнах пачнуцца семінары для педагогаў, што дазволіць пазнаёміць іх з новым рэсурсам і пачуць прапановы па яго далейшым удасканаленні.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЯКУЮ КНІГУ ПАКЛАСЦІ ДЗІЦЯЦІ ПАД ЁЛАЧКУ?

Топ-12 беларускіх дзіцячых выданняў — 2020

Які найлепшы падарунак для дзіцяці на Новы год і Каляды?
Кніга, вядома ж.
А якая?
Найперш беларуская!
Для мяне адказы на гэтыя пытанні, як для чалавека літаратурнага, відавочныя. Тым больш прапанаваць ёсць што! Нягледзячы на ўсе нялёгкасці года, які мы адпраўляем прэч, дзякуючы Богу, што перажылі яго, нашы кнігавыдаўцы падарылі дзеткам нямала цікавых навінак. А каб вы маглі сарыентавацца, што ж найлепей набываць, давайце напачатку паглядзім, што ж адбываецца сёння з беларускай дзіцячай кнігай.

Па-першае, з'явілася шмат кніжных серый. Вядома, гэта цікава і чытачам, і выдаўцам. Для хатняй бібліятэкі, у выпадку калі кніга спадабаецца, хочацца набыць усю серыю. Напрыклад, усе выпускі зборнікаў «Мастацкай літаратуры» пра поры года альбо ўсе кнігі пра старога Пэтсана і коціка Фіндуса выдавецтва KOSKA.

Яшчэ заўважна, што з'явілася шмат выданняў, якія распавядаюць зусім маленькім пра беларускую гісторыю і культуру. Даступна і займальна — пра Вітаўта і Міхала Клеафаса Агінскага, Францыска Скарыну і Максіма Багдановіча... Пра народныя музычныя інструменты, як у кнізе Аксаны Спрынчан і Яраша Малішэўскага; пра беларускую міфалогію, пра якую распавяла Ірына Клімковіч. А яшчэ сучасныя пісьменнікі ўсё часцей робяць героямі персанажаў тае беларускай міфалогіі. А што, свойскі Цмок не меней каларытны, чым які-небудь толкіенаўскі Смаўг!

Немагчыма не заўважыць і бум перакладной літаратуры! Калі ў вас дома падлеткі, неадкладна набывайце, каб пакласці пад ёлачку, кнігі на беларускай пра Гары Потэра і Ведзьмара, выпушчаныя выдавецтвам «Янушкевіч». Перакладныя кнігі для дзяцей звычайна добрай якасці, бо яны ж абраныя таму, што сталі бестселерамі ў іншых краінах, да таго звычайна друкуюцца з арыгінальным афармленнем, як «Чарнічны мішка. Каляндар для летуценнікаў» украінскай пісьменніцы Анастасіі Валхоўскай, што выдала «Мастацкая літаратура». А з'явіліся яшчэ і выданні для дзяцей, дзякуючы якім можна вучыць мовы, — кнігі-білінгвы. Напрыклад, «Бегла ліска з лесу блізка» выдавецтва «Беларуская навука».

Яшчэ адна тэндэнцыя — вялікі попыт на беларускую класіку! Гэта і народныя казкі, і напісанае Караткевічам, Барадуліным, Купалам, Коласам... Да каго ж яшчэ ісці па парады ў няпросты час, як не да іх?

Запаўняюцца незапоўненыя нішы, асвойваюцца новыя для беларускай літаратуры формы. Кніга-квэст? Калі ласка, Кацярына Хадасевіч-Лісавая напісала «Ключ ад вялікай каштоўнасці». Коміксы, анімэ? Вось вам кніга Евы Вайтоўскай «Гарэзлівы пацалунак». Наракалі, што мала дзіцячага фэнтэзі? Да вашых паслуг «Ключ дарог» Лілі Ілюшынай. Папракалі, што няма кніг на «складаныя» тэмы? Звярніце ўвагу на «Лета Гартмана», дзе для самых маленькіх распавядаецца пра... смерць. А калі маладым мамам здаецца, што ўсё яны робяць не так, звярніце ўвагу на кнігу Веранікі Ляўчук «Мама Зорачка і Маленькая Зай». Аўтарка, сама маладая мама, свой досвед пераўвасобіла ў чароўныя гісторыі з казачнай краіны. Здаецца, абвінавачванні ў прымітыве і аднастайнасці нашай дзіцячай літаратуры ўжо неактуальныя, прынамсі пасля «Фантазюрак» Веры Бурлак, «Нататак таткі» Андрэя Хадановіча, «Сумнага супу» Вольгі Гапеевай ну і чорнагумарных «Балтыйскіх шкарпэтак» Сяргея Календы.

І прыемна, што з'яўляюцца персанажы, якія не проста запамінаюцца, а выходзяць за межы кнігі, увасабляюцца мастакамі ў матэрыяле, робяцца героямі спектакляў і інтэрактыўных дзей, як незабыўныя паны Кубліцкі ды Заблоцкі Пятра Васючэнкі, Лахнэска Алены Масла, авечка Адэля Наталлі Бучынскай, Кот Шпрот Ганны Янкуты...

Карацей, выбіраць ёсць з чаго, а пакуль паглядзім, што набыць у кнігарні для маленькага чытача.

Серыя «12 месяцаў». «Мастацкая літаратура»

Не зробіце памылку, калі пакладзяце пад навагоднюю ёлачку ярка афармлены камплект з дванаццаці кніг «12 месяцаў». Гэта — чытанка на кожны дзень. Нават каляндар ёсць, дзе распісана, якую казачку калі чытаць. А казачкі адборныя! І народныя — не толькі беларускія, але і ўсіх народаў свету, і найлепшая сусветная класіка ў перакладзе на беларускую мову: Грым, Андэрсэн і нашы сучасныя аўтары... Рускія аўтары, дарэчы, даюцца на рускай мове. А кожны том яшчэ і мастацкі альбом, бо для афармлення выкарыстана класіка беларускай ілюстрацыі з фондаў Нацыянальнага мастацкага музея. Карацей, пастарайцеся сабраць усе кнігі, але нават адна, снежаньская, з зімовай тэматыкай, стане цудоўным падарункам!

Кацярына Хадасевіч-Лісавая. «Вухуцік. Васільвася». Выдавецтва «Звязда»

Добра, калі вам пашчасціла трапіць на прэзентацыі гэтай пісьменніцы — тэатралізаваныя, фантазійныя, на якіх аўтарка прысутнічае ў выглядзе Кніжнай феі. Але калі не ўжывую, дык з Кніжнай феяй можна камунікаваць анлайн. Новая кніга «Вухуцік. Васільвася» — дзве кнігі ў адной. Адзін варыянт напісаны для дзяўчынак, другі — для хлопчыкаў. Зразумела, цікаўны чытач прачытае абедзве, каб трапіць у «вандрульню». Самі даведайцеся, што такое. Гэтым разам антуражам абраная не беларуская міфалогія, як у кнізе-квэсце «Ключ ад Вялікай Каштоўнасці», а фантастыка, бо Вухуцік і Васільвася прыляцелі, уявіце сабе, з космасу. Праўда, праз магічны партал. Ну а што ім, яны ж героі, яны могуць!

«Вядзьмар, які рабіўся ваўком». Беларускія чарадзейныя казкі. Укладальнік Антон Францішак Брыль. Выдавецтва «Янушкевіч»

Кніга, якая ўразіць на ўсё жыццё, праўда, можа і настрашыць. Чарадзейныя беларускія казкі ў добрай апрацоўцы плюс чарадзейнае афармленне славутага Валерыя Славука. Дзівосны і застрашлівы свет ваўкалакаў, цмокаў, ведзьмакоў, непралазных нетраў... Сярод трыццаці казак многія пададуцца вам незнаёмымі: яны ўзятыя з фальклорных збораў XIX — пачатку XX стагоддзя. Зрэшты, кожнае выданне, афармленае Валерыем Славуком, можна ставіць і на паліцу альбомаў па мастацтве.

Юя Вісландэр, Свэн Нурдквіст. «Мама Му, Крумкач і Каляды». Выдавецтва KOSKA

Вось ужо не першы год беларускія дзеткі ахвотна чытаюць казкі пра разумную і трохі дзіўную карову Маму Му і яе сябра Крумкача. Казкі прыдумала вядомая шведская пісьменніца Юя Вісландэр, а мастак Свэн Нурдквіст праілюстраваў. На беларускую іх пераклала Надзея Кандрусевіч, яна ж выступае і як выдавец. Калі вас не бянтэжыць, што карова, салідная такая істота, чытае, гайдаецца на арэлях, катаецца на санках і ўвогуле мае амбіцыі даследаваць свет, — далучайцеся разам са сваімі дзеткамі да прыхільнікаў гэтай серыі! Тым больш ёсць і размалёўка, і кніжка-кардонка для самых маленькіх.

Алег Грушэўскі. «Краіна Вымярэнія». Выдавецтва «Кнігазбор»

Для большай разнастайнасці — вось вам і адукацыйная казка! У гульнявой форме, з дапамогай ілюстрацый Віктара Козела дзеткі даведваюцца пра адзінкі вымярэння. Казачныя гісторыі адбываюцца ў краіне, дзе жывуць разумныя звяры, напрыклад, мама-рысь пасылае сына ў млячарню па малако. І маленькаму рысяняці разам з чытачом давядзецца здагадацца, колькі ж таго малака браць: кілаграм, метр альбо літр. А як пазнаваць час па гадзінніку са стрэлкамі, зайчаняткі вучацца, дзелячы спечаны маці-зайчыхай яблычны пірог. Хоць кніга не сёлетняя, ёй крыху больш часу, але падобнай не з'явілася, таму звярніце ўвагу.

Уладзімір Караткевіч. «Жабкі і чарапаха». Серыя «Жывая класіка дзецям». «Мастацкая літаратура».

Нават калі вы не разлічвалі на асаблівыя затраты, усё адно можаце набыць цудоўны падарунак, калі звернеце ўвагу на серыю выдавецтва «Мастацкая літаратура» «Жывая класіка дзецям». Невялікія, але якасна выдадзеныя і афармленыя кніжкі прадстаўляюць найлепшыя творы беларускіх класікаў. Акрамя цудоўнай і вельмі актуальнай казкі юбіляра гэтага года Уладзіміра Караткевіча «Жабкі і чарапаха» — «І нашто, калі ты зялёны і мяккі, лаяць таго, хто карычневы і цвёрды?», — у серыі пабачыла свет яго ж казка «Лебядзіны скіт», вершы Алеся Пісьмянкова «Бабчыны дранікі» і Рыгора Барадуліна «Сем янотаў», апавяданні Ядвігі Бяганскай «Дзе начавалі рукавічкі» і іншае. Можна таксама збіраць цэлую серыю!

Анатоль Клышка. «Францыск Скарына, альбо Як да нас прыйшла кніга». Выдавецтва «Беларусь»

«У Італіі, у адным з найстарэйшых у свеце Падуанскім універсітэце, ёсць славутая «Зала сарака». На покуці стаіць зробленая з тоўстых дошак, сёння паточаная ўжо шашалем трыбунка-кафедра. Яна памятае, як некалі тут чытаў лекцыі Галілей». Так пачынаецца аповед пра Францыска Скарыну — згадзіцеся, адразу захоплівае. У гэтым годзе выдавецтва «Беларусь» перавыдала ў цвёрдай вокладцы гэты твор пра нашага першадрукара і гісторыю кнігавыдання. Аўтар — Анатоль Клышка, слынны пісьменнік і навуковец. Менавіта па яго «Букварах» вучыліся некалькі пакаленняў беларускіх школьнікаў.

Дзмітрый Пятровіч. «Дзіцячы атлас Беларусі. Легенды і паданні». «Мастацкая літаратура»

Вы яшчэ не купілі свайму дзіцяці ніводнага «Дзіцячага атласа Беларусі»? Неадкладна купляйце! Можаце пачаць вось з гэтага выпуска, аўтар якога — паэт Дзмітрый Пятровіч, які нядаўна пайшоў з жыцця. На кожным развароце — карта Беларусі, дзе пазначана, адкуль менавіта з'явіліся асілак Мененск, разбойнік Машэка, селянін Добруш, князь Альшан, Ефрасіння Полацкая, Кірыла Тураўскі, княгіня Рагнеда. Пра кожнага персанажа — кароткі займальны аповед. У той жа серыі набудзьце атлас аўтарства Яраша Малішэўскага «Замкі, крэпасці, бажніцы», Наталлі Карліёнавай пра птушак Беларусі, Станіславы Умец пра славутых асоб краіны... Відовішчна і карысна!

Эрвін Мозэр. «Неверагодныя гісторыі на дабранач». Выдавецтва «Янушкевіч»

З усяго багацця перакладных дзіцячых кніг назаву, бадай, яшчэ і гэтую — сучаснага аўстрыйскага пісьменніка і ілюстратара Эрвіна Мозэра. Кніга сёння ў свеце лічыцца бестселерам. Кароценькія, на старонку-паўтары, забаўныя гісторыі з выдатнымі ілюстрацыямі — усяго іх восемдзесят восем. Мышка Ліманэла дрэсіруе леапарда, коцік чытае кнігі, кенгуру катаецца на лыжах, ёсць тут і Гранд-гатэль, і замак на востраве, і цырк... Дзецям падабаецца. У тым ліку за лаканічнасць твораў. Раз — і прачытаў!

Ягор Конеў. «Прыгоды дамавічкоў». Выдавецтва «Звязда»

Вось і прыклад, як сучасны аўтар выкарыстоўвае беларускую народную міфалогію. Ягор Конеў, аўтар гістарычных раманаў, любіць ствараць гісторыі пра дамавічкоў. Прынамсі, ёсць у яго п'еса менавіта пра дзіўную парачку — гаспадарлівага Шушыка і гарэзу Жулю. Дзейнічаюць яны і ў гэтай кнізе. Жывуць дамавічок і дамавушка ў вёсцы, у адной хаце на ўскраіне... Ясна, што даводзіцца альбо вечна сварыцца, альбо вучыцца прымаць адно аднаго ды разам змагацца за дабрабыт.

Ганна Янкута. «Марта і яе мара пра снег». Выдавецтва «Папуры»

А вось гэтая кніга зусім свежанькая! Аўтарка гісторый пра Ката Шпрота гэтым разам расказвае пра... снег. Марыць сабе дзяўчынка Марта, каб пачалася сапраўдная зіма, а тут грозюка ды грозюка. Але нездарма сказана: бойцеся сваіх жаданняў. Мара спраўджваецца, і на горад паваліў снег, чысценькі, пухнаценькі і шмат... Вельмі шмат... Ой, задужа шмат... Давядзецца не толькі марыць пра іншае, але і дзейнічаць.

Вольга Гапеева. «Адна шкарпэтка і іншыя гісторыі». Выдавецтва «Галіяфы»

Яшчэ адна дзіцячая кніга, выпушчаная проста да Каляд. Вольга Гапеева — вядомая паэтэса. І гісторыі яе для дзетак асабліва вобразныя. Усяго іх шэсць, у афармленні Насты Івановай, але якія! «Хамелеон Луіза і калготы»: і захочаш — не прадкажаш зместу. «Авакада і каноэ», «Слімак Раджэш і ёга»... Заінтрыгаваны? «У гэты дзень Авакада і Каноэ шмат смяяліся, плавалі і не расставаліся ні на хвіліну». Насмеяцеся таксама разам з дзеткамі.

А добрых беларускіх кніг для дзетак куды больш, чым можна назваць у адным артыкуле. Так што светлых вам свят, недарэмных спадзяванняў і добрага чытання!

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.

Уцяпліцца, каб не журыцца

НАВОШТА РАБІЦЬ ДОМ ЭНЕРГАЭФЕКТЫЎНЫМ

Калі трэба ўцяпляць дом і ці варта гэта рабіць увогуле? Як пераканаць уласнікаў, што ўдасканаленне стану будынка ў цэлым будзе выгадна для кожнай кватэры ў прыватнасці? Навошта ўкладваць грошы сёння, каб атрымаць выгаду ў будучыні? Адказы на гэтыя і іншыя пытанні, звязаныя з прафесійным кіраваннем жыллём і ўзаемадзеяннем паміж жыхарамі і ўладамі, шукалі і абмяркоўвалі анлайн і афлайн спецыялісты з Беларусі, Германіі, Эстоніі, Латвіі, Азербайджана, Казахстана, Узбекістана, Украіны, Расіі на семінары FpB-19018 «Узаемадзеянне паміж сектарамі ў энергетычнай мадэрнізацыі жылых дамоў», якую зладзіла Міжнародная асацыяцыя менеджменту нерухомасці (МАМН).

Праводзіць энергетычную санацыю жылля трэба правільна, з улікам індывідуальных асаблівасцяў будынкаў у кожнай краіне. У Савецкім Саюзе выкарыстоўваліся адны матэрыялы, а ў Германіі іншыя, так што проста інтэграваць вопыт санацыі адной краіны ў іншую немагчыма. Трэба адаптавацца пад мясцовыя ўмовы і разглядаць уцяпленне з эканамічнага боку, бо не ўсе дзеянні апраўданыя, а празмерная санацыя нясе непатрэбныя выдаткі, упэўнены **Вернэр МЕРКЕЛЬ, старшыня праўлення МАМН.**

— Часам, праводзячы санацыю дома, можна згубіць больш грошай, чым калі яе зусім не рабіць. Перш чым пачынаць цеплярэнавацыю будынка, трэба праводзіць папярэдні аналіз стану дома і аналізаваць эканамічную мэтазгоднасць усіх мер па санацыі, каб загадзя разумець, што трэба рабіць і якія сродкі можна сэканоміць за кошт уцяплення. Здараецца, што лепш нічога не рабіць з эканамічнага пункту гледжання, чым пачынаць работы, бо яны стануць дарэмнымі. І такім чынам атрымаецца сэканоміць больш грошай, калі нічога не рабіць і не ўкладваць ва ўцяпленне, бо прасцей будзе замяніць будынак іншым, чым ратаваць яго з дапамогай санацыі.

Нямецкі эксперт параіў не толькі праводзіць папярэдні аналіз стану будынка, але і паведамляць уласнікам пра магчымасці санацыі дома і даведвацца ў жыхароў, чаго яны хочуць. Часам уцяпленне патрабуе вялікіх сродкаў, якіх ва ўласнікаў проста няма, і дзяржава павінна дапамагчы людзям у гэтым, лічыць ён.

У Беларусі дапамога дзяржавы пры цеплавой мадэрнізацыі дамоў ужо аказваецца, запэўніў удзельнікаў канферэнцыі **Генадзь ТРУБІЛА, першы намеснік міністра жыллёва-камунальнай гаспадаркі,** які расказаў, што робіцца для гэтага:

— У ліпеньскай рэдакцыі закона «Аб абароне правоў спажыўцоў ЖКП» асноватворнай прызнана паслуга па кіраванні агульнай маёмасцю сумеснага домаўладання, што мае на мэце арганізацыю аказання асноўных і дадатковых камунальных паслуг, у тым ліку энергаэфектыўных мерапрыемстваў, упаўнаважанай асобай на падставе дагавора. А Указ № 327 якраз і прадугледжвае стварэнне ўмоў для ўдзелу грамадзян у рэалізацыі мерапрыемстваў па цеплавой мадэрнізацыі будынкаў з дзяржпадтрымкай.

Умовы для энергаэфектыўных мерапрыемстваў у Беларусі досыць памяркоўныя. Фактычна усё, што цяпер патрабуецца ад уласнікаў жылля ў нашай краіне, — сабрацца на сход і прагаласаваць за прапанаванае рашэнне для энергетычнай санацыі падчас капрамонту, каб зменшыць расходы на агульныя работы, лічыць **Генадзь КАЛЁНАЎ, выканаўчы дырэктар МАМН:**

— Ужо прыкладна пралічана, што растэрмінаваныя на дзесяць гадоў выплаты за работы па ўцяпленні для трохпакаёвай кватэры складуць 30-40 рублёў у месяц. Каля 20 рублёў на працягу 15 гадоў будуць плаціць малазабяспечаныя сем'і. Аднак уласнікі ўсё роўна не хочуць у гэтым удзельнічаць, хоць у перспектыве сума камунальных плацяжоў будзе памяншацца за кошт праведзенай мадэрнізацыі і, адпаведна, памяншэння затрат на эксплуатацыю будынка.

ЧАМУ НЯМА ЗГОДЫ

У Беларусі існуюць планы капітальнага рамонту на пяцігодку. На кожны год даводзяцца дакладныя лічбы па правядзенні капітальнага рамонту. Па даручэнні ЖКГ абласнымі выканкамамі і Мінскім гарадскім выканкамам складзены пералікі дамоў, якія падлягаюць цеплавой мадэрнізацыі. Пры гэтым тэарытычна ў чаргу на капрамонт ставяцца дамы, якім споўнілася 30-35 гадоў, зыходзячы з іх тэхнічных характарыстык і фізічнага стану. Аднак ёсць выпадкі і «маладзейшыя», калі тэхнічнае і інжынернае начынне будынка «састарэла» раней.

Тым не менш за год дзеяння Указа № 327, які прапануе рабіць дом энергаэфектыўным падчас капрамонту па прынцыпе 50 % укладанняў з боку дзяржавы, 50 % — ад уласнікаў жылля, на такія ўмовы пагадзіліся жыхары 24 дамоў у краіне. І толькі адзін будынак у Дрыбіне Магілёўскай вобласці зроблены.

Генадзь Трубіла лічыць, што гэта не той паказчык, якім трэба хваліцца, але гэта ўжо лепш, чым на пачатку дзеяння Указа № 327, калі ўласнікі проста рэагавалі на прапановы з пазіцыі «дзяржава ўсё павінна», бо ўсе так прывыклі.

— Цяпер мы бачым ужо дакладныя моманты, як працаваць з людзьмі. У прыватнасці, Мінжылкамгас зацікаўлены ў дапамозе міжнародных экспертаў пры распрацоўцы тэхніка-эканамічнага абгрунтавання эфектыўнасці мерапрыемстваў, якія прапаноўваюцца да рэалізацыі, — заўважыў Генадзь Трубіла. — Неабходна таксама распрацоўка методыкі папярэдняй ацэнкі кошту работ па кожным відзе энергаэфектыўных мерапрыемстваў.

Меркаваннямі, чаму ўласнікі жылля не пагаджаюцца на энергаэфектыўныя мерапрыемствы, падзяліліся спецыялісты, якія непасрэдна ведаюць, як праводзяцца сходы з уласнікамі жылля перад пачаткам капрамонту.

— Сходы праводзіць складана, бо, па-першае, на іх прыходзяць звычайна толькі 30—40 % жыхароў. Па-другое, згодна з пастановай Саўміна № 324, не ўсе работы па капрамонце цяпер праводзяцца за кошт адлічэнняў на капрамонт. Работы падраздзяляюцца, і далёка не ўсе грамадзяне хочуць удзельнічаць у гэтым. Тым больш што чаканні ад капрамонту ва ўсіх розныя, і многія памятаюць часы, калі падчас капрамонту выконваліся ўсе работы і па доме, і па інжынерных сетках, і будынак выходзіў як з карцінкі. Цяпер гэтыя работы абмежаваныя нарматыўнымі дакументамі, — выказаўся **Вячаслаў БАТУРА, намеснік генеральнага дырэктара па эксплуатацыі жыллёвага фонду і вытворчых пытаннях Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркі.**

Уцяпленне дома цяпер праводзіцца за бюджэтны кошт, калі ёсць заключэнне праектнай арганізацыі, што вонкавыя канструкцыі маюць патрэбу ва ўцяпленні. Калі такога дакумента няма, уцяпліцца ўласнікам прапануюць за ўласны кошт, падкрэсліў ён.

Галоўная задача работнікаў ЖКГ — давесці да ўласнікаў, што іх фінансавы ўдзел у энергазберагальных мерапрыемствах на іх доме патрэбен найперш ім самім, бо гэта і камфорт павысіць, і выдаткі на камунальныя плацяжы ў далейшым паменшыць, упэўнены **Павел ВЯСЁЛКА, намеснік начальніка абаненцкага аддзела Жыллёва-камунальнай гаспадаркі № 1 Маскоўскага раёна Мінска:**

— Трэба дакладна расказваць людзям пра мерапрыемствы, пра тэрмін акупнасці і іншае, і зрабіць гэта проста каля пад'езда цяжка, тым больш у час пандэміі і ўзімку. З 24 сходаў запланаваных удалося правесці 18 па тых дамах, якія налета мяркуецца капітальна рамантаваць. Ніводнага станоўчага рашэння з жыхарамі прынята не было. Хоць з'яўляюцца свядомыя жыхары і мы стараемся схіліць іх да супрацоўніцтва, каб ужо яны расказвалі іншым уласнікам пра карысць мерапрыемстваў.

ЧЫМ КАРЫСНЫ ЭНЕРГААЎДЫТ

Уласнікі жылля ва Украіне пагаджаюцца на энергаэфектыўныя работы ў доме значна часцей, чым беларусы. Магчыма, таму, што і кошт за ацяпленне тут вышэйшы, чым у Беларусі, і праграмы распрацаваны на розных узроўнях. Аднак тамтэйшыя эксперты маюць і ўласную практыку работы з жыхарамі.

Перш чым праводзіць капрамонт, на сходзе членаў праўлення АСШД (аб'яднання саўладальнікаў шматкватэрнага дома — так ва Украіне называюцца таварыствы ўласнікаў) прымаецца рашэнне аб правядзенні энергааўдыту дома за ўласныя сродкі, расказала пра ўкраінскі вопыт **Любоў КАРПЕНКА, старшыня праўлення Запарожскага рэгіянальнага цэнтра асветы і тэрмамадэрнізацыі і стварэння АСШД «КРУГ»:**

— Гэта не надта вялікія грошы. Аднак на рукі вы атрымліваеце дакументы, дзе паказаны стан дома, рэкамендацыі па паляпшэнні сітуацыі. Таксама мы ствараем рабочую групу, куды ўваходзяць таксама актыўныя саўладальнікі жылля, якія хочуць, каб дом стаў больш камфортным і жыццяздольным. Толькі пасля гэтага мы разам з кансультантам рыхтуем прэзентацыю, дзе робім дакладны разлік для кожнага віду кватэр і па грашовых укладаннях, і па рэальных выніковых лічбах эканоміі. І толькі пасля гэтага ідзём на агульны сход да ўсіх уласнікаў, кожны з якіх на прыкладзе ўбачыць магчымасць эканоміі.

Магчыма, менавіта такі падыход трэба рабіць і ў Беларусі, каб уласнікі бачылі разлікі па сваім доме і кватэры, а не прыблізныя ўсярэдненыя лічбы па абстрактным будынку, мяркуе Генадзь Калёнаў.

— У Беларусі шмат дамоў аднолькавых серый. Магчыма, мае сэнс браць інфармацыю па зробленым пілотным будынку і, разумеючы, што разлікі, пэўна, будуць не вельмі адрознівацца ў падобным жыллі, паказваць уласнікам больш дакладныя лічбы, якія яны могуць атрымаць. Тады і пагаджацца псіхалагічна жыхарам будзе лягчэй.

Вопыт энергазберагальнай санацыі ў Берліне ў раёне Марцан-Хелерсдорф (гэта панэльная забудоўля са 100 тысяч кватэр, 90 % з якіх саніраваны) сведчыць, што мае сэнс ствараць тыпавыя рашэнні для санацыі дамоў серыйнай забудоўлі, пагадзіўся **Бернхард ШВАРЦ, дырэктар праектаў Ініцыятывы «Жыллёвая гаспадарка ва Усходняй Еўропе» (Берлін, Германія):**

— Хоць, вядома, кожны будынак усё роўна мае свае асаблівасці, аднак перавага такога падыходу ў тым, што мы атрымліваем сумы, неабходныя для санацыі дома ў адным раёне.

Яшчэ адна праблема стасункаў з жыхарамі ў Беларусі ў тым, што ў старых будынках пераважна жывуць пенсіянеры, якія маюць невялікую пенсію і адразу апелююць супраць укладанняў: «А колькі мне жыць засталося?» Тым больш што на сходах каля пад'езда адзінае, што чуюць людзі, — трэба плаціць, і далей ужо не ўнікаюць у сутнасць, кажуць старшыні айчынных таварыстваў уласнікаў. Пэўна, схіліць іх да ўцяплення можа толькі адчувальнае павелічэнне тарыфаў на энерганосьбіты або, магчыма, разуменне, што ў будучыні мадэрнізаванае цяпер жыллё, якое застанецца ў спадчыну дзецям-унукам, будзе больш прывабным па кошце.

Ірына СІДАРОК.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Анколаг Сяргей КРАСНЫ:

«ПРЫ НЕКАТОРЫХ ЗЛАЯКАСНЫХ ПУХЛІНАХ ПАЦЫЕНТ НЕ ЗАРАЖАЕЦЦА COVID-19»

Нягледзячы на распаўсюджанне каранавіруснай інфекцыі, РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава працягвае лячэнне пацыентаў з ракавымі пухлінамі. Цяпер тут прымаюць хворых ледзь не з усёй краіны. Як каранавірус паўплываў на работу анкалагічнай службы і ці варта чакаць усплёску новых выпадкаў раку, калі пандэмія завершыцца? Як анкалагічныя пацыенты пераносяць COVID-19? Калі адновяцца праграмы ранняга выяўлення пухлін і каго найперш будуць правяраць на рак страўніка і рак лёгкіх? Пра гэта і іншае расказаў намеснік дырэктара па навуковай рабоце РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, доктар медыцынскіх навук, прафесар, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Сяргей КРАСНЫ.

— Сяргей Анатолевіч, як распаўсюджанне COVID-19 адбілася на дыягностыцы анказахворванняў, рабоце РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі і на паводзінах саміх пацыентаў?

— Гэта, безумоўна, вялікая праблема. Распаўсюджанне каранавіруснай інфекцыі паўплывала на работу ўсёй анкалагічнай службы. Найперш, многія анкалагічныя дыспансеры ў краіне пераарыентаваны — часткова ці цалкам — на аказанне дапамогі пацыентам з ковіднай інфекцыяй. Адпаведна, анкалагічныя хворыя, якія мусілі лячыцца там, перанакіраваны да нас. Але гэта не стала прычынай перагрузкі нашага цэнтра. Цяпер у нас заўсёды ёсць свабодныя месцы, бо колькасць анкалагічных пацыентаў, якія прыязджаюць на лячэнне, значна зменшылася.

Звязана гэта з двума фактарамі. Па-першае, на першапачатковых стадыях злаякасных пухлін часцей за ўсё не трэба аказваць тэрміновую дапамогу. Гэтыя пухліны, як правіла, марудна прагрэсіруюць, і за 1—3 месяцы стан здароўя гэтых пацыентаў істотна не зменіцца, таму можна дачакацца зніжэння захваральнасці на каранавірусную інфекцыю і пралячыць іх вясной ці летам. Па-другое, паліклінікі і раённыя бальніцы цяпер працуюць з вялікай перагрузкай і аказваюць дапамогу пераважна пацыентам з інфекцыяй COVID-19. Натуральна, займацца планавай дапамогай, у тым ліку дыягностыкай злаякасных пухлін, яны не могуць, цалкам спынены скрынінг. Адпаведна, колькасць анкалагічных пацыентаў, якія выяўляюцца, зменшылася. Таму вялікага наплыву ў наш цэнтр няма.

Мы цалкам спраўляемся з тымі пацыентамі, якія да нас паступаюць. Шпіталізацыя ў нас арганізавана вельмі строга: усе павінны мець адмоўны тэст на каранавірусную інфекцыю. Акрамя таго, перад шпіталізацыяй мы робім усім нашым пацыентам камп'ютарную тамаграфію лёгкіх, таму што нават пры адмоўным аналізе на COVID-19 праскоквaюць выпадкі з бессімптомнай пнеўманіяй. Бо ПЦР-аналіз, на жаль, не валодае 100-працэнтнай дакладнасцю. Акрамя таго, ён сапраўдны на працягу некалькіх дзён, і за гэты час чалавек можа падхапіць інфекцыю. Яму паспяваюць зрабіць аперацыю, і пасля праяўляюцца сімптомы хваробы — такія выпадкі, на жаль, таксама бываюць. Такі пацыент можа заразіць суседа па палаце ці медыцынскі персанал.

Некаторыя супрацоўнікі нашага цэнтра або перахварэлі, або хварэюць у цяперашні час. Гэта таксама выклікае пэўныя цяжкасці, але мы да іх прызвычаіліся. У цэнтры распрацавана сістэма барацьбы з COVID-19. Пацыентаў, у якіх выяўляецца інфекцыя, мы адразу пераводзім у адпаведныя спецыялізаваныя ўстановы, за выключэннем тых выпадкаў, калі ім патрабуецца тэрміновая анкалагічная дапамога. Для гэтага ў нас ёсць спецыялізаванае аддзяленне — ізаляванае, з чырвонай зонай. І там аказваецца дапамога пацыентам са спалучэннем анкалагічнага захворвання і каранавіруснай інфекцыі.

Карыстаючыся выпадкам, хацеў бы сказаць словы падзякі і захаплення ўсім медыцынскім работнікам, якія ў гэтыя складаныя часы, не шкадуючы сябе, працуюць з вялікім напружаннем, выратоўваючы нашых пацыентаў. Паверце, што мужнасць і гераізм у дачыненні да іх — не пафасныя словы, а штодзённая рэчаіснасць.

— Як пацыенты з анкалогіяй пераносяць COVID-19?

— Па меры назапашвання ведаў па спалучэнні каранавіруснай інфекцыі і анкалагічнай паталогіі высвятляюцца даволі цікавыя рэчы. Лагічна было б меркаваць, што анкалагічныя пацыенты часцей будуць хварэць і складаней пераносіць гэту інфекцыю, бо прынята лічыць, што іх імунная ахова зніжана. Але аказалася, што пры некаторых злаякасных пухлінах COVID-19 або ўвогуле не паражае такіх пацыентаў, або, калі яны і заражаюцца, захворванне працякае ў лёгкай форме. Прыкладам з'яўляецца Б-клетачная лімфома, калі функцыя Б-лімфацытаў рэзка парушана. Яны не выконваюць сваёй ахоўнай функцыі па выпрацоўцы антыцел. А пры каранавіруснай інфекцыі гэта надзвычай важна ў плане развіцця гіперімуннай рэакцыі або цытакінавага шторму. Такім чынам, у пацыентаў з лімфомай ён у прынцыпе не можа развіцца з-за недастатковых функцыянальных магчымасцяў Б-лімфацытаў.

Нядаўна высветлілася, што пацыенты з распаўсюджаным ракам прастаты, якія атрымліваюць гармонатэрапію, таксама або не заражаюцца, або хварэюць у лёгкай форме. Мабыць, блакада гарманальных рэцэптараў перакрыжоўваецца з тымі рэцэптарамі, праз якія дзейнічае вірус COVID-19. У іх таксама захворванне працякае ў лёгкай форме.

Але ў большасці выпадкаў анкалагічныя пацыенты хварэюць дастаткова цяжка. Бо гэта, як правіла, людзі пажылыя, у іх аслаблены арганізм. Таму мы ставім усе загараджальныя бар'еры, якія толькі магчыма, каб інфекцыя не распаўсюджвалася ўнутры цэнтра.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

— Вы сказалі, што скрынінгавыя мерапрыемствы цяпер спынены. Можна меркаваць, што, калі распаўсюджанне каранавіруснай інфекцыі пойдзе на спад, мы атрымаем усплёск анкалагічных хвароб?

— Па прычыне спынення скрынінгу гэтага не будзе. Бо скрынінгавыя праграмы разлічаны на здаровых людзей ці тых, хто сябе такімі лічыць. У іх, як правіла, выяўляецца нулявая ці першая стадыя захворвання падчас скрынінгу. Да развіцця другой стадыі праходзіць не адзін месяц, а часам і гады. У нулявой стадыі (так званага прадраку) захворванне развіваецца вельмі марудна. Таму з-за таго, што мы спынілі скрынінгавыя праграмы на некалькі месяцаў, нічога страшнага не адбудзецца.

А вось што датычыцца звычайнай дыягностыкі злаякасных пухлін, калі людзі звяртаюцца да ўрача са скаргамі, то тут сапраўды можа быць праблема, бо цяпер аказанне планавай дапамогі, на жаль, часова спынена. І гэтыя пацыенты церпяць, нягледзячы на тое што маюцца сімптомы, і не абследуюцца. І гэта можа мець сур'ёзныя наступствы: калі яны праз паўгода прыйдуць да анколага, у іх можа быць запушчаная стадыя злаякаснай пухліны. Гэта сур'ёзнае наступства пандэміі COVID-19, прычым, мяркую, такая праблема характэрна для ўсяго свету. І праз год-два гэта можа прывесці да павелічэння смяротнасці ад злаякасных пухлін.

— Акрамя чатырох вядомых скрынінгавых праграм па выяўленні раку шыйкі маткі, прастаты, грудзей і коларэктальнага раку, магчыма, у нас з'явяцца і іншыя?

— Калі захваральнасць на каранавірусную інфекцыю знізіцца, праекты па скрынінгу будуць працягвацца па ўсіх чатырох лакалізацыях. Акрамя гэтага, мяркую, што да таго часу ўжо скончыцца пілотны праект па скрынінгу раку страўніка.

На першым этапе пацыентам выконваюцца сералагічныя даследаванні: па аналізах крыві вывучаюцца аб'ёмы і суадносіны пепсінагенаў, наяўнасць хелікабактару. Калі маюцца гэтыя фактары і мы бачым, што рызыка злаякаснай пухліны ці атрафічных працэсаў у страўніку дастаткова высокая, робіцца гастраскапія. Прычым сярод гэтых пацыентаў, якім выконваецца гастраскапія, альбо пухліны, альбо перадпухлінныя працэсы выяўляюцца дастаткова часта. Ім праводзіцца мэтанакіраванае лячэнне. Дык вось пілотны праект паказаў дастаткова высокую эфектыўнасць, і мы спадзяёмся, што, калі стабілізуецца сітуацыя, будзем пашыраць скрынінгавую праграму на гэту лакалізацыю.

Ужо год ідзе праект па раку лёгкага, ён разлічаны на пяць гадоў. Пацыентам выконваецца нізкадозная камп'ютарная тамаграфія, і даволі часта выяўляюцца ўтварэнні ў лёгкіх на ранняй стадыі. Яны выдаляюцца, і гэта дазваляе знізіць смяротнасць ад раку лёгкага.

— Хто трапіць у праграмы скрынінгу раку страўніка і раку лёгкага?

— Па раку страўніка мэтавая аўдыторыя вылучаецца сярод тых, хто мае сімптомы захворвання. Але па вялікім рахунку яго трэба праводзіць і сярод тых, у каго найчасцей гэтыя пухліны сустракаюцца. Як правіла, гэта людзі пасля 40 гадоў, таксама сюды трапляюць курыльшчыкі. Пасля ўзроставыя рамкі будуць пашырацца. І дадаюцца людзі, у якіх ёсць спадчынная схільнасць: калі сваякі хварэлі на такія ж захворванні.

Што датычыцца раку лёгкага, то тут у групу рызыкі трапляюць выключна курыльшчыкі, прычым з вялікім стажам — не менш за 15 гадоў. Тут існуе спецыяльная формула разліку: 15 гадоў курэння на пачку цыгарэт у дзень. Калі па два пачкі ў дзень, чакаць 15 гадоў не трэба — захворванне развіваецца хутчэй. Па заканчэнні пілотнага праекта будуць зроблены высновы, наколькі ён эфектыўны для нашай краіны і ці можна яго выкарыстоўваць. Гэта нятаннае задавальненне, бо патрабуе дарагога абсталявання. Але не было б шчасця, ды няшчасце дапамагло. З прычыны распаўсюджання каранавіруса былі закуплены адпаведныя камп'ютарныя тамографы, якія ў спакойны перыяд будуць больш свабоднымі і іх можна будзе выкарыстоўваць для камп'ютарнай тамаграфіі лёгкіх у курцоў. Спадзяюся, што да завяршэння праекта пандэмія скончыцца, і будзем укараняць скрынінг раку лёгкага.

— Ці працуе метад вадкаснай цыталогіі, які мусіў замяніць ранейшы мазок на вызначэнне раку шыйкі маткі?

— Пакуль не праводзяцца скрынінгавыя праграмы, ён выкарыстоўваецца для звычайнай дыягностыкі. У пераходны перыяд усе жанчыны абследаваліся двума метадамі, каб навучыць і цытолагаў, і гінеколагаў, бо і сістэма забору матэрыялу, і падрыхтоўкі мазкоў зусім іншая. Цяпер навучанне скончылася, і калі COVID-19 пойдзе на спад, можна будзе больш шырока выкарыстоўваць вадкасную цыталогію.

— Што чалавек павінен правяраць у 30—40 гадоў?

— У дачыненні да злаякасных пухлін у 30 гадоў — нічога, за выключэннем раку шыйкі маткі, бо ён рэзка памаладзеў. Ён звязаны з распаўсюджаннем папіломавіруснай інфекцыі. І па прычыне больш ранняга пачатку палавога жыцця (ужо не рэдкасць, калі яго пачынаюць у 12—15 гадоў) у нас цяпер з'явіліся 25-гадовыя і нават 20-гадовыя пацыенткі з пухлінамі шыйкі маткі. Бо калі аслаблены ахоўныя сілы арганізма, пухліна можа развіцца не за 10 гадоў, а нават хутчэй. Таму з прычыны раку шыйкі маткі шырокамаштабны скрынінг праводзіцца з 30 гадоў. Увогуле ж, жанчына з пачатку палавога жыцця мусіць перыядычна наведваць гінеколага, і ён вырашае, калі выконваць цыталагічныя даследаванні.

Што датычыцца ўсіх астатніх злаякасных пухлін, то яны дастаткова рэдка сустракаюцца ў маладым узросце, таму мэтанакіравана абследавацца ў гэтым выпадку не трэба.

А вось пачынаючы з 40 гадоў з'яўляюцца больш сур'ёзныя праблемы са здароўем, таму трэба падключацца да розных скрынінгавых праграм. У залежнасці ад узросту мы ўключаем такіх пацыентаў у скрынінг раку малочнай залозы, прастаты і іншыя.

— А можа так здарыцца, што чалавек нармальна сябе адчувае, робіць час ас часу даследаванні, скажам, УГД грудзей, наведвае гінеколага, а потым у яго знаходзяць рак у трэцяй стадыі?

— Можа здарыцца і такое, але верагоднасць меншая, чым у тых, хто не ходзіць да доктара і не абследуецца, а чакае, пакуль яму стане дрэнна. Натуральна, колькі б мы ні мелі метадаў дыягностыкі, ні адзін з іх не валодае 100-працэнтнай эфектыўнасцю і магчымы як ілжыва-станоўчыя, так і ілжыва-адмоўныя вынікі. І адно і другое не надта добра. Пацыенту ставяць пры дапамозе таго ці іншага метаду падазрэнне на злаякасную пухліну, а падчас удакладняльнай дыягностыкі дыягназ здымаецца. Але псіхалагічную траўму пацыент атрымаў, у яго застаецца пэўны страх на ўсё жыццё. У гэтым недахоп скрынінгаў. Такія выпадкі даволі часта здараюцца, але да гэтага трэба быць гатовым, калі ідзеш на скрынінг, і не ўпадаць у паніку.

Ілжыва-адмоўныя вынікі таксама могуць быць, калі пухліна маленькая, і раздзяляльная здольнасць метаду не дазваляе яе выявіць. А потым пацыент з'яўляецца праз два гады на наступны этап скрынінгу, і пухліну знаходзяць, або на працягу двух гадоў праяўляюцца сімптомы — гэта так званы міжскрынінгавы рак. На жаль, такія сітуацыі бываюць, але нашмат радзей, чым сярод людзей, якія ўвогуле не абследуюцца.

Працяг размовы чытайце ў адным з наступных нумароў «Звязды».

СУСТРАКАЕМ НОВЫ ГОД ЭКАЛАГІЧНА

ЁЛКА: НАТУРАЛЬНАЯ ЦІ ШТУЧНАЯ?

Спрэчка на гэту тэму сярод эколагаў цягнецца даўно. І да сённяшняга дня яны не могуць даць адназначнага адказу, якую елку лепш выбіраць — у кожным варыянце ёсць свае плюсы і мінусы.

Так, натуральная ёлка — гэта жывая прырода. Сёння зялёную прыгажуню можна купіць на ёлачных базарах ці непасрэдна ў лясніцтвах. Туды навагоднія дрэвы трапляюць з плантацый, дзе іх вырошчваюць з гэтай мэтай каля дзесяці гадоў. Каб дрэва і пасля свят паслужыла дабру, а не трапіла на палігон, можна перадаць яго камунальнікам — так ёлкі выкарыстаюць для ацяплення будынкаў ці ў якасці кампосту. Некаторыя заапаркі таксама прымаюць дрэўцы ў якасці корму для жывёл.

Калі вам не даспадобы ссечанае дрэва, можна купіць ці нават узяць у арэнду елку ў кадцы. Вясной (пры ўмовах правільнага захоўвання) елачку можна пасадзіць на сваім зямельным участку ці ў найбліжэйшым лясніцтве падчас традыцыйнай акцыі «Тыдзень лесу».

Што ж датычыцца штучнай ёлкі, то яна можа дапамагчы прыродзе, калі яе выкарыстоўваць доўгі час, некалькі дзясяткаў гадоў. Мінус у тым, што такія дрэвы вырабляюць з нафтапрадуктаў, часта з кампазітных відаў пластыку, і іх нельга здаць на перапрацоўку. А полівінілхларыд, свінец, ртуць, фталаты ў складзе штучных ёлак могуць забрудзіць прыроду і негатыўна паўплываць на здароўе чалавека.

Вытворцы таксама шукаюць спосаб павысіць экалагічнасць штучных ёлак — напрыклад, вырабляюць іх з перапрацаванага і менш шкоднага пластыку ПЭТ. Але пакуль яны сустракаюцца радзей, чым ПВХ, і маюць вышэйшы кошт.

У якасці альтэрнатывы можна:

— выкарыстоўваць галінкі елкі замест цэлага дрэва;

— упрыгожыць жывую елку за горадам ці дамашнія дэкаратыўныя расліны, напрыклад пальмы;

— зрабіць ёлку з падручных матэрыялаў: гірлянды, старой газеты, кніг, сушаных ягад і долек цытрусавых — варта толькі падключыць фантазію, і ідэальны для вас варыянт хутка знойдзецца.

НАВАГОДНІЯ АЗДАБЛЕННІ

Чым бліжэй да Новага года, тым больш яркімі становяцца прылаўкі магазінаў ад безлічы цацак і гірляндаў. Таму бывае цяжка выбраць сапраўды вартыя і экалагічныя тавары. Што ж рабіць?

Самае лепшае — купляць як мага менш цацак, мішуры і гірляндаў. Можна перагледзець свае запасы — старыя ёлачныя цацкі таксама могуць стаць выдатным элементам святочнага дэкору.

Калі ж вы вырашылі абнавіць навагоднія аздабленні, выбірайце тавары з улікам іх доўгага выкарыстання і толькі ў спецыялізаваных месцах. Так можна быць больш упэўненымі, што цацкі адпавядаюць усім неабходным патрабаванням бяспекі і якасці. Купленыя з рук могуць утрымліваць свінец, фармальдэгіды і іншыя шкодныя рэчывы.

Лепш не выкарыстоўваць разнастайныя танныя ўпрыгажэнні з пластыку. Самымі ж экалагічнымі лічацца аздабленні з дрэва, шкла ці паперы — яны могуць жыць доўга, а потым трапіць на перапрацоўку.

Цацкі на ёлку таксама можна зрабіць сваімі рукамі. Напрыклад з перагарэлай звычайнай ці святлодыёднай лямпачкі (люмінесцэнтныя ўтрымліваюць ртуць, таму іх выкарыстоўваць нельга) ці прыродных матэрыялаў. На ёлцы або на вокнах таксама будуць выдатна глядзецца сняжынкі з паперы, нітак ці драўніны.

Калі выбіраеце агеньчыкі на ёлку, аддавайце перавагу святлодыёдным — яны не награваюцца, у адрозненне ад іншых відаў, а таксама значна эканомяць электраэнергію і пры беражлівых адносінах могуць праслужыць вельмі доўга.

ВЫБІРАЕМ ПАДАРУНКІ

Галоўныя атрыбуты свята — падарункі — таксама можна зрабіць больш экалагічнымі. Па-першае, не набывайце тавары толькі для таго, каб «нешта падарыць». Заўсёды рыхтуйцеся да свят загадзя, даведайцеся, што вашы родныя і сябры хочуць атрымаць у падарунак. Для гэтага проста ўважліва слухайце сваіх блізкіх падчас штодзённых размоў.

Выбірайце якасныя і даўгавечныя тавары. Сучасная тэхніка сёння ў асноўным «запраграмавана» на хуткае старэнне, каб людзі часцей куплялі новыя тавары, а не карысталіся наяўнымі. Таму пры выбары новых гаджэтаў уважліва вывучайце іх характарыстыкі і аддавайце перавагу найбольш трывалым.

Калі ёсць магчымасць, выбірайце «зялёныя» эквіваленты, напрыклад экакасметыку або экалагічныя гаджэты (энергазберагальныя падзарадкі).

Памятайце, што найлепшы падарунак — не рэч, а прыемныя эмоцыі і ўражанні. Калі ў тэатр ці кіно трапіць цяпер больш складана, можна падарыць падпіску на анлайн-кінатэатр або цікавую камп'ютарную гульню на экатэматыку.

Рабіце падарункі сваімі рукамі — прыгатуйце любімую страву для сябра, звяжыце цёплыя шкарпэткі, намалюйце партрэт любімага чалавека. Вашы таленты і фантазія дапамогуць стварыць найлепшы падарунак!

Ці патрэбна для падарункаў дадатковая ўпакоўка? Часам яна бывае залішняй. Калі ж без упакоўкі ніяк, зрабіце яе, напрыклад, са старых часопісаў і газет, карт, кавалачкаў тканіны, натуральных ці перапрацаваных матэрыялаў, альбо выкарыстоўвайце экаторбачкі і палатняныя мяшочкі.

НЕБЯСПЕЧНЫЯ АГНІ

Не можаце ўявіць святкаванне Новага года без залпаў салюту і ззяння бенгальскіх агнёў? Ведайце, што ўсе гэтыя забавы небяспечныя як для чалавека, так і для прыроды.

Феерверкі пужаюць птушак, траўміруюць іх. Не даспадобы такія выбухі і дамашнім гадаванцам, а таксама іх бяздомным сабратам.

Разам з прыгожымі агнямі ў святы гэта піратэхніка вылучае ў атмасферу вялікую колькасць таксічных рэчываў, якія могуць выклікаць дэрматыты, парушаць работу нервовай сістэмы, раздражняць дыхальныя шляхі. Пасля салютаў у паветры павышаецца канцэнтрацыя вуглякіслага газу, пылу і акісляльнікаў.

Нашкодзіць здароўю могуць і бенгальскія агні. Акрамя таго, металічны каркас, які застаецца пасля згарання хімічных рэчываў, не прымаецца на перапрацоўку.

Не меншую пагрозу нясуць і кітайскія ліхтарыкі — часам яны прыводзяць да пажараў. У некаторых краінах нават забаронена іх выкарыстанне.

ЭКАСМАЧНЫ СТОЛ

Каб наступны год быў багаты, многія з нас рыхтуюць на святочны стол шмат самых разнастайных страў. Але непазбежна частка з іх аказваецца ў сметніцы. Трапляючы на палігон, арганіка дрэнна раскладаецца і ўдзельнічае ва ўтварэнні парніковых газаў.

Таму калі вы не трымаеце гаспадарку і не можаце парадаваць навагоднімі стравамі сваіх гадаванцаў, у тым ліку каліфарнійскіх чарвякоў, якія з прадуктаў робяць карысны кампост, лепш скараціць колькасць навагодніх страў.

Спецыялісты таксама раяць купляць мясцовыя прадукты, каб зменшыць іх экалагічны след. Зразумела, ад мандарынаў і іншых экзатычных фруктаў адмаўляцца не варта. Але гародніну, мяса, малако, цукеркі выбірайце беларускай вытворчасці.

Дарэчы, з мандарынавых лупін, кававай гушчы і іншых ачысткаў можна зрабіць шмат карысных рэчаў, напрыклад цукаты ці розныя касметычныя сродкі. Пашукайце такія рэцэпты ў інтэрнэце — знойдзеце шмат цікавага.

СВЯТОЧНАЕ АДЗЕННЕ

На Новы год усе мы хочам выглядаць прыгожа. Як жа зрабіць гэта з карысцю для прыроды?

Лепш за ўсё не купляць новае адзенне, можна адрамантаваць ці перашыць старыя сукенкі і касцюмы. Калі ж без новых пакупак ніяк, перш за ўсё зазірніце ў дабрачынныя магазіны ці сэканд-хэнды. У звычайных крамах перад пакупкай звяртайце ўвагу на склад тканіны, краіну вырабу і сертыфікаты. Увогуле ж купляйце толькі тое, што сапраўды патрэбна і можна выкарыстоўваць не толькі ў навагоднюю ноч.

Многія перад Новым годам ачышчаюць шафы, пераглядаюць свой гардэроб. Непатрэбныя рэчы можна перадаць у вышэй названыя крамы, дабрачынныя праекты ці падарыць сябрам. Так мы зберажом рэсурсы і парадуем іншых людзей.

Калі хочаце ўпрыгожыць свой убор стразамі і паеткамі ці зрабіць бліскучы макіяж, памятайце, што не дапамагаеце гэтым прыродзе. Гэтыя бліскаўкі, ці глітэры, вырабляюцца з пластыку. Дробныя часцінкі палімераў (мікрапластык) не могуць трапіць на перапрацоўку, таму пасля выкарыстання акажуцца ў сметніцы ці ў водаправодзе, а пазней — у навакольным асяроддзі. Паводле даных вучоных, ужо сёння мікрапластык знаходзіцца ўнутры кожнай трэцяй рыбіны. Знаходзілі яго і ў страваваль най сістэме чалавека, а нядаўна часцінкі мікрапластыку ўпершыню ўбачылі ў плацэнце.

Некаторыя вытворцы ўжо пачалі ствараць экалагічныя глітэры, таму падчас выбару бліскучага тавару ўважліва вывучыце яго склад. А найбольш удалым варыянтам будзе ўвогуле адмовіцца ад бліскавак — найлепшым упрыгажэннем на Новы год будзе ваша ўсмешка і шчаслівы бляск у вачах!

Вераніка КОЛАСАВА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

НОВЫ ГОД БЕЗ ЛІШНІХ КІЛАГРАМАЎ

Накрываем стол з аглядкай на талію

Новы год і Каляды ў нашай культурнай традыцыі — гэта шматгадзінныя застоллі з тлустым мясам і алкаголем, каларыйнымі салатамі, запраўленымі маянэзам. Гаспадыні выстаўляюць на стол усё найлепшае адразу — каўбасы, закаткі, марынады... Садавіну і «салодкі стол» таксама ніхто не адмяняў. У выніку наступнай раніцай мы звыкла мучымся ад галаўнога болю і цяжару ў страўніку, а праз месяц не можам улезці ў любімыя джынсы.

А ці магчымы Новы год без лішніх кілаграмаў? Аказваецца, так.

— Правільнае харчаванне за навагоднім сталом — не настолькі нерэальная задача, як гэта падаецца на першы погляд, — адзначае **старшы навуковы супрацоўнік аддзела харчавання Навукова-практычнага цэнтра НАН Беларусі па харчаванні Валерый ШЫЛАЎ.**

І для гэтага не трэба ператварацца ў маркотнага зануду, які адмаўляецца пакаштаваць фірменны салацік гаспадыні. Дастаткова проста выконваць нескладаныя правілы.

Правіла першае. Рэжым харчавання

Цэлы дзень 31 снежня «назапашваць» голад перад застоллем — так сабе рашэнне. Сняданак, абед і — увага — вячэра! — павінны прысутнічаць у вашым раскладзе на апошні дзень года, як і ў любы іншы дзень. Тады да моманту, калі сям'я збярэцца за святочным сталом, вы не будзеце гатовыя праглынуць, не разбіраючы, усё, што на ім пастаўлена.

— Не варта садзіцца за святочны стол на галодны страўнік. Каб пазбегнуць пераядання, за 30 хвілін да пачатку застолля можна выпіць шклянку вады ці з'есці порцыю лёгкай салаты з агародніны.

Пра тое, што апошні прыём ежы для яе правільнага пераварвання і засваення павінен быць за 2-3 гадзіны да сну, сёння, напэўна, ведае кожны. У навагоднюю ноч вы можаце сесці за стол, напрыклад, у 20.00 — так і свята працягнецца даўжэй, і асноўны голад вы задаволіце значна раней, чым адправіцеся спаць, кажа суразмоўнік.

Правіла другое. Сервіроўка стала

— Мабыць, найважнейшае правіла навагодняй ночы — не есці, а дэгуставаць, — распавядае Валерый Шылаў.

Дапамагчы ў гэтым свайім гасцям можа гаспадыня, аддаўшы перавагу сучаснай сервіроўцы стала. Прыгожы посуд невялікага аб'ёму, менажніцы, парцыённая падача салаты ў бакалах, піялах, «ядомым» посудзе (кошыках з тонкага цеста), дэсертаў — на кавалачках агародніны і садавіны, каўбас і сыроў — на шпажках. Так, як накрываюць стол спецыялісты кейтэрынгу. «Тазікі» салаты — гэта мінулае стагоддзе, да таго ж такая падача правакуе пераяданне і праблемы са страўнікава-кішачным трактам і лішняй вагой. Ды і, у рэшце рэшт, сучасная сервіроўка стала — гэта проста прыгожа і стыльна.

І яшчэ адна парада. Не трэба гатаваць «з запасам». Салаты, што змянілі смак, і засохлая мясная нарэзка, якія пакутліва даядаюцца ўсёй сям'ёй тыдзень, — зусім не карысныя.

Правіла трэцяе. Альтэрнатыва

У чалавека павінна быць права выбару. Але звычайна ў навагоднім меню выбару няма.

— Традыцыйныя навагоднія стравы вельмі каларыйныя. Часта людзі пераядаюць за святочным сталом, таму што на стале проста няма некаларыйных страў. Няхай не ўсе стравы на вашым стале будуць цяжкія. Дадайце агароднінныя і фруктовыя салаты, дзе замест маянэзу ў якасці запраўкі выкарыстоўваюцца лімонны або гранатавы сок, натуральны ёгурт. Пастаўце на стол рыбу і морапрадукты, — раіць спецыяліст.

Ну, а калі вы запрошаны ў госці — дапамажыце сабе самі. Захапіце з сабой, акрамя падарункаў, некалькі не вельмі каларыйных, але смачных страў уласнага прыгатавання. Так, па-першае, вы прыйдзеце ў дом не з пустымі рукамі, а па-другое, забяспечыце сабе і сябрам здаровую альтэрнатыву «Аліўе» і селядцу «пад футрам». І не забудзьцеся паставіць на стол чыстую пітную ваду без газу. Калі вы будзеце піць дастаткова вады за навагоднім сталом, гэта паменшыць апетыт. Дарэчы, у суткі неабходна 30 мл на кілаграм вагі. І гэта не лічачы іншых напояў і супу.

Правіла чацвёртае. Парадак страў

Не есці ўсё, да чаго дацягнуўся, а выконваць парадак ужывання страў нават за навагоднім сталом — залог таго, што вам не прыйдзецца актыўна худзець у сярэдзіне студзеня. І паспрабуйце есці павольна: за сталом сядзець доўга.

— Пачніце з агароднінай салаты, запраўленай раслінным алеем, — раіць Валерый Вікенцевіч. — Агародніна злёгку задаволіць апетыт і дапаможа стравацца. Аддайце перавагу бялку, а не вугляводам. Гэта могуць быць запечанае мяса або, напрыклад, тарталеткі з ікрой. У ідэале ваша трапеза павінна складацца напалову з агародніны і на другую палову — з бялкоў і вугляводаў.

Не варта змешваць несумяшчальныя прадукты, напрыклад:

✓ Не трэба есці садавіну і салодкае адразу пасля тлустага і смажанага. Гэта прамы шлях да дыярэі.

✓ Адмоўцеся ад салодкай газіроўкі. Для маленькіх удзельнікаў навагодняга застолля змяшайце фруктовы сок (пажадана свежавыціснуты) з мінералкай.

✓ Безалкагольныя напоі выбірайце несалодкія: морсы, сокі, тую ж мінеральную ваду (лепш — без газу). А для «салодкага стала» лепш за ўсё падыходзіць моцны чорны чай з лімонам.

Правіла пятае. Разумны падыход да алкаголю

Піць «за здароўе», каб раніцай адчуваць сябе вельмі нездаровым, не варта. Але цяжкага пахмелля можна пазбегнуць.

— Перш за ўсё алкаголь піце толькі пасля тостаў. Запіваць ім ежу — неразумнае рашэнне. Алкагольныя напоі вельмі каларыйныя, асабліва калі яны салодкія. А яшчэ алкаголь павышае апетыт — з ім вы з'ясце больш, чым без яго.

Кактэйлі, салодкае віно, настойкі і лікёры за навагоднім сталом забяспечаць вам пераяданне, не кажучы ўжо аб цяжкім пахмеллі. Лепш ужываць белае і чырвонае сухое віно. Шампанскае хай будзе брут, сухое або паўсухое.

✓ Недапушчальна змешваць» вінаградны і збожжавы алкаголь. Як і вінаградныя і трысняговыя алкагольныя напоі (ром, тэкіла і г. д.). Вы атрымаеце моцную інтаксікацыю.

✓ Не запівайце моцны алкаголь салодкай газіроўкай. Яны несумяшчальныя. Як, дарэчы, і алкаголь з шакаладам. Гэта бомба для вашага страўніка і падстраўнікавай залозы.

✓ Зусім несумяшчальныя каньяк і бананы. А таксама любы алкаголь з дыняй.

✓ Ідзяце ў госці? Абавязкова паешце дома: хутчэй за ўсё вам літаральна з парога нальюць келіх. А алкаголь на галодны страўнік прывядзіць да хуткага ап'янення.

Правіла шостае. Рух

Не сядзіце ўсю ноч за сталом. Танцуйце, гуляйце ў гульні і ўдзельнічайце ў конкурсах. Адпраўляйцеся на прагулку, ідзіце ў парк ці на каток. У гэтым годзе многія будуць сустракаць Новы год за горадам, на дачах, на базах адпачынку і ў фармаце катэджа, які здымаецца на кампанію. Так пагуляйце на прыродзе! Гэта дадасць святочнага настрою, даставіць незабыўныя эмоцыі і зробіць свята непадобным на ўсе астатнія.

Правіла сёмае, паслясвяточнае. Не карайце сябе дыетай

З 1 студзеня прынята пачынаць новае жыццё. Але не спяшайцеся садзіцца на дыету з першымі прамянямі сонца 2021 года.

— Разгрузачныя дні раней за 3 студзеня стануць стрэсам для арганізма. А пераяданне ў навагоднія дні і так было велізарнай нагрузкай. Дайце сваёй стрававальнай сістэме час, каб нармалізаваць работу. Дарэчы, і нізкакаларыйныя дыеты ў снежні, «каб пахудзець да Новага года», я раю завяршыць не пазней чым за тыдзень да навагодняй ночы.

А каб пазбавіцца лішняй вагі пасля навагодніх і калядных «празмернасцяў», неабходна проста збалансаванае харчаванне, а не жорсткія дыеты. Дарэчы, мужчыны паўнеюць у Новы год менш, чым жанчыны. У жанчын павышаны апетыт у святочныя дні звязаны з ваганнямі цукру ў крыві. Таму іх цягне на салодкае. У мужчын метабалізм больш стабільны. Але і моцнай палове варта выконваць вышэйпералічаныя правілы застолля.

Святочныя лайфхакі ад дыетолагаў

Не забудзьцеся паставіць на навагодні стол:

✓ Чыстую ваду без газу.

✓ Свежую буйна нарэзаную гародніну. Яна выдатна спалучаецца з мясам і дапамагае хутчэй адчуць насычэнне.

✓ Лёгкія закускі. Соусы да іх падайце асобна — гэта, як правіла, самы каларыйны інгрэдыент многіх страў.

✓ Хлеб — цэльназерневы, і толькі з жытняй мукі.

Падчас гатавання мяса выкарыстоўвайце посуд з антыпрыгарным пакрыццём — так вам не спатрэбіцца шмат алею.

Усюды, дзе толькі можна, замяняйце маянэз на нізкакаларыйныя соусы — іх лёгка прыгатаваць з дапамогай блэндара. Вось некалькі простых рэцэптаў:

Тар-тар: ёгурт + карнішоны + кроп + часнок + спецыі.

Грыбны: смажаныя шампіньёны + цыбуля + спецыі + ёгурт.

Таматавы: памідоры + кінза + зялёная цыбуля + кроп + часнок + спецыі.

Кары: ёгурт + яечныя жаўткі + цыбуля + прыправа «Кары».

ДЕЩЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ УЗДЕНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

20 января 2021 года по адресу: аг. Дещенка, ул. Школьная, 5А, кабинет председателя (2-й этаж, кабинет № 1) в 10.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке, руб.	Примечание
Лот № 1	Дещенский сельисполком	д. Володьки, ул. Деревни Старина, уч. 5А	0,1499	625680202201000309	14 500,00	1 337,31 + расходы на публикацию	имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению, проектирование объектов транспортной инфраструктуры подлежит возмещению
Лот № 2	Дещенский сельисполком	д. Кашканы, ул. Кашкановская, уч. 1А	0,2500	625683804101000009	7 000,00	0 + расходы на публикацию	имеется возможность подключения к электроснабжению
Лот № 3	Дещенский сельисполком	д. Колодино, ул. Колодинская, уч. 23	0,1500	625680206401000041	5 000,00	76,50 + расходы на публикацию	имеется возможность подключения к электроснабжению
Лот № 4	Дещенский сельисполком	д. Рябиновка, ул. Центральная, уч. 12А	0,1148	625680211801000076	6 500,00	86,40 + расходы на публикацию	имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению
Лот № 5	Дещенский сельисполком	д. Слободка, ул. Трудовая, уч. 17Б	0,1499	625680212501000056	5 500,00	0 + расходы на публикацию	имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов.

Задаток в размере **10 процентов от начальной цены** земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет № BY47AKBB36410625001146000000 Дещенского сельского исполнительного комитета в ЦБУ № 625 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, МФО AKBBBY2X, УНП 601068832. Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: аг. Дещенка, ул. Школьная, 5А, кабинет управляющего делами (2-й этаж), с 8.00 до 17.00 по рабочим дням по **15 января 2021 года** включительно.

Участники аукциона должны представить следующие документы:

• заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;

• заверенный банком документ об оплате задатка;

• копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);

• представителем гражданина – нотариально заверенную доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан представляют документ, удостоверяющий личность.

Заключительная регистрация – с 9.30 до 9.45 в день проведения аукциона.

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников. В случае если участник один, аукцион признается несостоявшимся, и комиссия имеет право принять решение о продаже единственному участнику аукциона земельного участка в размере его начальной цены, увеличенной на 5 процентов (с согласия участника).

Оплата победителем предмета аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем самостоятельного выезда к месту нахождения этих участков.

Более подробная информация об аукционах, условиях участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: info@uzda.gov.by либо по телефонам: (801718) 35135, 35149.

РУП «Торговый дом «Восточный» извещает о проведении 21.01.2021 открытого аукциона по продаже недвижимого имущества

Лот № 1. Земельный участок с кадастровым номером 321880402101000026 площадью 0,2500 га, расположенный по адресу: Гомельская обл., Жлобинский р-н, Верхнеолбянский с/с, д. Нижняя Олба, ул. Ленина, 6А. Целевое назначение: земельный участок для строительства и обслуживания жилого дома (размещения объектов усадебной застройки). **Начальная цена продажи – 1 059,12 бел. руб., задаток – 105,91 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 2. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-5051 общей площадью 519,0 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание специализированное для производства строительных материалов; наименование: столярный цех и пилорама. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 20 736,00 бел. рубля, задаток – 2 073,60 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 3. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-5054 общей площадью 243,6 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание неустановленного назначения; наименование: бытовой корпус. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 9 720,00 бел. рубля, задаток – 972,00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 4. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-5048 общей площадью 272,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание специализированное для производства строительных материалов; наименование: цех ЖБИ № 1. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 10 935,00 бел. рубля, задаток – 1 093,50 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 5. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-5050 общей площадью 388,9 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание специализированное для производства строительных материалов; наименование: цех ЖБИ № 2. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 15 552,00 бел. рубля, задаток – 1 555,20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 6. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-5052 общей площадью 45,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание неустановленного назначения; наименование: кузница. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 1 863,00 бел. рубля, задаток – 186,30 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 7. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-5046 общей площадью 295,2 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: склад готовой продукции. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 11 826,00 бел. рубля, задаток – 1 182,60 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-9074 общей площадью 127,0 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: сооружение специализированное энергетики; наименование: электрическая сеть. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100001002010 (присвоен предварительно). **Начальная цена продажи – 291,60 бел. рубля, задаток – 29,16 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 9. Капитальное строение с инвентарным номером 452/С-7341, расположенное по адресу: Гродненская обл., Зельвенский р-н, г. п. Зельва, ул. Пушкина, д. 119. Назначение: здание неустановленного назначения; наименование: благоустройство территории (составные части и принадлежности: ограждение, ворота, асфальтное покрытие, бордюр дорожный, плиточное покрытие, бордюр тротуарный). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 422655100000000060. **Начальная цена продажи – 20 898,00 бел. рубля, задаток – 2 089,80 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 10. Индивидуальный капитальный гараж, общей площадью 20,7 кв. м, не зарегистрирован в ЕГРНИ, расположенный по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Интернациональная, 12/265. Наименование гаражного кооператива: ГПК № 8 г. Пинск. Расположен на земельном участке с кадастровым номером 144500000014000024. **Начальная цена продажи – 1 166,40 бел. рубля, размер задатка – 116,64 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 11. 1/2 доли капитального строения с инвентарным номером 700/С-97805 общей площадью 48,55 кв. м и 1/2 доли земельного участка с кадастровым номером 724481204601000106 площадью 0,100 га, расположенных по адресу: Могилевская обл., Могилевский р-н, Кадинский с/с, д. Тараново, ул. Подлесная, 5б. Назначение: здание одноквартирного жилого дома, наименование: жилой дом. **Начальная цена продажи – 11 250,00 бел. рубля, задаток – 1 125,00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 12. Капитальное строение с инвентарным номером 622/С-8763, общая площадь 40,8 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Старосверженский с/с, д. Цвирки, 18А. Назначение: жилой дом; наименование: жилой дом. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 625481705601000025 (присвоен предварительно). При осмотре объекта выявлено наличие дополнительной возведенной перегородки, не отраженной в техническом паспорте. **Начальная цена продажи – 7 182,00 бел. рубля, задаток – 718,20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 13. Изолированное помещение с инвентарным номером 411/D-887 общей площадью 63,2 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Берестовицкий р-н, г. п. Большая Берестовица, ул. Советская, д. 29-5. Назначение: квартира 4 01 01; наименование: квартира № 5. **Начальная цена продажи – 14 490,00 бел. рубля, задаток – 1 449,00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 14. Капитальное строение с инвентарным номером 641/С-9314 общей площадью 1 404,7 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Клецкий р-н, г. Клецк, ул. Кирова, 1Б. Назначение: здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака; наименование: здание колбасного цеха. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 622550100002003325 площадью 0,4085 га. **Начальная цена продажи – 516 672,00 бел. рубля, размер задатка – 51 667,20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 15. Земельный участок с кадастровым номером 624487600006000206 площадью 0,0775 га, расположенный по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Пуховичский р-н, Блужский с/с, СТ «Спадчина-88», 241. Целевое назначение: садоводство в садоводческом товариществе «Спадчина-88». **Начальная цена продажи – 803,52 рубля, задаток – 80,35 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 16. Земельный участок с кадастровым номером 624487600006000010 площадью 0,0397 га, расположенный по адресу: Республика Беларусь, Минская обл., Пуховичский р-н, Блужский с/с, СТ «Спадчина-88». Целевое назначение: садоводство в садоводческом товариществе «Спадчина-88». **Начальная цена продажи – 427,68 рубля, задаток – 42,77 рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае, если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством РБ для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством РБ.

3. Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 21.01.2021 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Жилуновича, 15, офис 318, зал для аукционов.

Заявление на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задатков) **с отметкой банка**, принимаются по адресу: г. Минск, ул. Жилуновича, 15, офис 318 (управление реализации недвижимости и арендных отношений) в рабочие дни: пн.–чт. – с 08.30 до 13.00, с 14.00 до 17.30, пт. – с 8.30 до 13.00, с 14.00 до 16.15.

Окончание приема заявлений – 18.01.2021 в 15.00.

Задаток перечисляется на р/с BY07 MMBN 3012 0000 0101 0165 3934, БИК MMBNBY22, в ОАО «Банк Дабрабыт», г. Минск, ул. Коммунистическая, 49, пом. 1, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 37411910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот №___, проводимом **21 января 2021 года.**

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменном указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.

Контакты организатора аукциона: +375 17 378 87 02; +375 17 378 87 03; +375 44 763 62 63

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение с инвентарным номером 400/С-27232 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин), общей площадью 85,6 кв. м, расположенное по адресу: Гродненский р-н, Индурский с/с, д. Бояры, ул. Центральная, 12.

Лот № 1 находится на земельном участке, кадастровый № 422083602601000022, площадью 0,0454 га (назначение – эксплуатация и обслуживание магазина), расположенном по адресу: Гродненский р-н, Индурский с/с, д. Бояры, ул. Центральная, 12. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6, площадью 0,0012 га; земли, находящиеся в водоохранных зонах водных объектов вне прибрежных полос, код – 2, площадью 0,454 га.

Начальная цена продажи лота – 18 000 руб. (восемнадцать тысяч рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 1 800 руб. (одна тысяча восемьсот рублей)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Гродненский филиал), 230003, г. Гродно, ул. Озерское шоссе, 41, тел. 39-29-90

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 29 января 2021 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 27 января 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» https://grino.by/aukcion/

УТВЕРЖДЕНО
Решением единственного участника Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» 16 декабря 2020 г. №16/20

ИЗМЕНЕНИЕ 5

в Проспект эмиссии облигаций первого выпуска Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс»,

утвержденный решением единственного участника Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» от 6 августа 2018 г. № 02, с учетом изменения, утвержденного решением единственного участника Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» от 25 февраля 2019 г. № 2/19, с учетом изменения 2, утвержденного решением единственного участника Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» от 7 июня 2019 г. № 11/19, с учетом изменения 3, утвержденного решением единственного участника Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» от 28 июня 2019 г. № 12/19, с учетом изменения 4, утвержденного решением единственного участника Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» от 5 августа 2019 г. № 13/19

1. Подпункт 1.8.1 пункта 1.8 изложить в следующей редакции:

«1.8.1. Сведения о членах Совета директоров Эмитента:

1. Ткачук Сергей Александрович – председатель Совета директоров.

Все занимаемые должности, в том числе вне органов управления Эмитента, в настоящее время: с 01.02.2007 по настоящее время – Начальник управления логистики ОДО «Мостра-групп». Доли в уставном фонде Эмитента не имеет.

2. Кудрешовене Наталья – член Совета директоров.

Все занимаемые должности, в том числе вне органов управления Эмитента, в настоящее время: с 07.04.2014 по настоящее время – Заместитель генерального директора по операционной деятельности Эмитента. Доли в уставном фонде Эмитента не имеет.

3. Вежновец Сергей Петрович – член Совета директоров.

Все занимаемые должности, в том числе вне органов управления Эмитента, в настоящее время: с 01.12.2020 по настоящее время – Заместитель начальника управления продаж ООО «Тибетрэй». Доли в уставном фонде Эмитента не имеет.

4. Стариков Виктор Михайлович – член Совета директоров.

Все занимаемые должности, в том числе вне органов управления Эмитента, в настоящее время: с 02.10.2019 по настоящее время – Директор СООО «Белвингрупп». Доли в уставном фонде Эмитента не имеет.

Коллегиальный исполнительный орган у Эмитента отсутствует.».

Генеральный директор Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» О.М.Маргун

Главный бухгалтер Общества с дополнительной ответственностью «ТУТ и ТАМ Логистикс» О.В.Костылева

УНП 100599687

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» сообщает об отмене аукциона, назначенного на 22.01.2021 в 11.00 по продаже имущества ОАО «БПХО» (газета «Звязда» от 22.12.2020 № 249).

УНП 190055182

Утерянную представительством Белгосстраха по Любанскому району квитанцию «О приеме наличных денежных средств (страховых взносов)» формы 1-СУ серии ВА № 1574336 в количестве 1 (одной) штуки **считать недействительной.**

УНП 100122726

Утерянный страховой полис по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу форма 2РП, 2РН, серия БА № 1749189 страховой компании ЗАСО «Промтрансинвест» **считать недействительным.**

УНП 100357923

Парады бывалых

НАПЯРЭДАДНІ,

альбо Як атрымаць яскравыя святочныя эмоцыі

Адыходзячы 2020-ты выдаўся вельмі няпросты, ад чаго настрой у многіх беларусаў... аналагічны. І таму, каб трохі абстрагавацца ад не заўжды добрых навін, можна паспрабаваць стварыць для сябе атмасферу свята. Нездарма ж псіхолагі раяць пачаць усміхацца — за ўсмешкай, магчыма, падцягнецца і радасць. Такім чынам...

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

Адпраўляем паштоўкі

У многіх людзей яны па-ранейшаму выклікаюць замілаванне — ад цёплых слоў, ад прыгожых малюнкаў...

Адно ўсведамленне таго, што да родных і сяброў спяшаюцца напісаныя вамі пажаданні, дадасць радасці ад чакання свята.

Развучваем альбо ўспамінаем навагоднія песні

І напярэдадні штодня напяваем іх. Гэты занятак абавязкова падыме настрой і вам, і ўсім дамашнім, асабліва калі песні будуць даносіцца з кухні разам з чароўнымі пахамі печыва.

Вы нічога раней не пяклі? Не бяда: збярыце сяброў ці сям'ю, вазьміце першы ўпадабаны рэцэпт і... за справу. Час, праведзены з блізкімі, можа стаць выдатнай навагодняй традыцыяй.

Гуляем у «Таемнага Санту»

Калегі, сям'я, кампанія сяброў падыдуць ідэальна. Застаецца вызначыцца з бюджэтам і ўключыць фантазію. Згуляць можна на сайце «Таемны Санта» або афлайн. Гульня гэта добрая тым, што дае магчымасць абмежаваць колькасць і кошт падарункаў. Правілы вельмі простыя: для кожнага ўдзельніка робім картку з дзвюх роўных частак. Зверху пішам «Вы — нумар Х», а знізу «Вы робіце падарунак нумару Х». Нумары на палавінках павінны супадаць. Калі зверху напісана «Вы — нумар адзін», то знізу павінна быць «Вы робіце падарунак нумару адзін». Разразаем кожную картку папалам. Пасля гэтага мяняем месцамі верхнія палавінкі адных картак з ніжнімі іншых картак і склейваем тое, што атрымалася. Кожны ўдзельнік выбірае сабе па картцы...

Купляем навагодні світар

Адзін толькі працэс пакупкі сагрэе думкамі аб будучых святах (а пра само нашэнне і казаць не трэба!). Смешныя світары надзяваюць нават самыя заўзятыя модніцы!

Чытаем «цёплыя» кнігі і глядзім навагоднія фільмы

Гэта — якраз тое, што трэба для цёплага зімовага вечара.

Мяняем застаўкі

Апошнім часам на экраны смартфона або камп'ютара мы глядзім часцей, чым у люстэрка. Таму крыху чараўніцтва дададуць навагоднія застаўкі ў гаджэтах.

Ставім ёлку

Няхай парада і банальная, але працуе на ўсе 100 %. Пах ёлкі, распакоўванне скрынак з цацкамі, развешванне гірляндаў і лямпачак... Новы, шчаслівы год проста абавязаны прыйсці! І ў найбліжэйшыя дні!..

Ідзём у лес альбо гуляць па цэнтральных вуліцах

Гарады ўпрыгожваюць не толькі для таго, каб мы любаваліся імі, праязджаючы на аўтамабілях і аўтобусах.

І гандлёвыя цэнтры ў перадднавагоднюю пару — проста цуд! Зэяе ўсё: сцены, столі, вітрыны. У Новы год — у новым убранні! І з падарункамі.

Выбар іх — прыемная справа яшчэ і таму, што можна трапіць на добрыя зніжкі. Гэта таксама падымае настрой. Нешта вартае можна падарыць і самаму важнаму чалавеку... сабе.

Ну чаму б і не? Невялікі, але жаданы падарунак упрыгожыць чаканне свята.

Лепім снегавіка

Самы час «упасці» ў дзяцінства, заняўшыся актыўнымі гульнямі і пішам ліст Дзеду Марозу.

Ну і што, што даўно за дзесяць! У Дзеда Мароза свая пошта і адрас: 225063, п/а Каменюкі, Камянецкі р-н, Брэсцкая вобласць, Белавежская пушча.

А правіл няма: проста пішаце ліст, «канвертуеце» і закідваеце ў паштовую скрынку. А далей — чакаеце цуду.

Напаўняем дом водарамі свята

Альбо проста зімовымі. Мандарыны, карыца, аніс, ігліца — гэтыя пахі дакладна нагадаюць навагоднія гісторыі з дзяцінства, ад чаго прыемны настрой забяспечаны.

Упрыгожваем усё навокал

Без гэтага — нельга. Да таго ж ледзь не палову жыцця мы праводзім на рабоце, а таму і сваё рабочае месца таксама варта ўпрыгожыць.

Займаемся сабой

Навагодні манікюр ці новая стрыжка падыме настрой любой жанчыне. Мужчыны — не выключэнне.

Плануем Новы год

І хай збудзецца ўсё, што мы задумалі і спланавалі!

Наталля Камарова,
г. Мінск.

Чалавек — чалавеку

ДА НАС ПРЫЕДУЦЬ ДЗЕЦІ

...У новых гарадскіх дамах суседзі некалі хіба здароўкаліся. У нас дом ужо стараваты, бо мы, засяліўшыся, помню, хадзілі па кватэрах, каб пазычыць электрадрылі, грошай, стала, табурэтак, а часам і талерак для гасцей... І пры гэтым лёгка знаёміліся самі, знаёмілі сваіх дзяцей.

Тады яны былі малымі. І беды з імі — таксама.

Большыя пачаліся ў нашай сям'і, калі дачка скончыла школу і не паступіла на бюджэт. Мы ўсе разам пагаравалі тады, параіліся і вырашылі, што паспрабуем адвучыцца на платным. Муж нават падпрацоўку знайшоў.

Але на гэтым сюрпрызы не скончыліся. Месяцы праз тры, у той самы год, наша дачка сказала, што... выходзіць замуж, што яго завуць Юра, што ён нядаўна вярнуўся з войска, а да службы працаваў механізатарам у калгасе.

Будучага зяця мы тады ніяк не ўяўлялі (дачцэ ўсяго 18!), а таму напрамілы бог сталі прасіць яе выкінуць з галавы замужжа, не кідаць вучобу, пагуляць, пачакаць, падумаць... На што Вера адказала, што Юра ўжо ўсё прадумаў, што яна з ім згадзілася і назад не адступіць.

Я тады, помню, не вытрымала, схадзіла да суседкі паплакацца, падзяліцца сваёй бядой. Спадзявалася, што тая (нашмат старэйшая) нешта разумнае параіць ці хоць разважыць.

Так яно і атрымалася: раздзяліўшы мае страхі, суседка сказала, што гэты Юра хутчэй за ўсё добры прайдоха, што жаніцца яму трэба, каб лягчэй пераехаць у Мінск, прапісацца ў нашай кватэры і ўладкавацца на добрую работу, а потым, маўляў...

Нешта падобнае (толькі іншымі, больш далікатнымі словамі) мы таксама спрабавалі давесці дачцэ і ўрэшце пачулі ад яе цалкам заканамернае: як можна, маўляў, судзіць чалавека, ні разу яго не ўбачыўшы?!

Іншага выйсця не было: прыйшлося запрасіць у госці... І — ці паверыце — адразу ўбачыць, што хлопец і сапраўды на дзіва сур'ёзны, прыгожы, а галоўнае — без памяці закаханы.

У такім выпадку чыніць перашкоды неяк не выпадала. Мы сустрэліся з яго бацькамі і ўжо разам з імі зладзілі хай сціплае, але прыгожае вяселле.

Пасля яго Юра пераехаў да нас, у лічаныя дні ўладкаваўся працаваць на будоўлю, атрымаў асобны пакой у інтэрнаце і перавёз туды жонку. Вучобу, як і абяцала, яна не кінула — нават тады, калі нарадзіла нам першага ўнука, а за ім — і другога.

Мы, бацькі, вядома, дапамагалі маладой сям'і, але ж цяжкасцяў ім хапіла ўсё роўна.

...Навошта аб гэтым пішу? Днямі ў горадзе я сустрэла суседку (даўно былую), да якой некалі хадзіла «паплакацца». Яна, вядома ж, спытала, дзе мы будзем сустракаць Новы год. Я сказала, што сёлета застаёмся дома (звычайна ўсе разам ездзілі ў вёску да сватоў), што да нас, хай ненадоўга, але заедуць дзеці: любімыя ўнукі, дачка, зяць, які стаў нам за роднага сына. І страшна падумаць, што было б, калі б некалі мы паслухалі «суседак» — прымусілі дачку адмовіцца ад хлопца, нечага пачакаць. А чаго?

Антаніна Р.,
г. Мінск.

Рэзананс

НА КАРЫСЦЬ САБЕ І ПРЫРОДЗЕ

У нумары «Звязды» за 16 снежня з цікавасцю прачытаў, як Ірына С. з Гродна здавала макулатуру, а заадно ўспомніў, што і сам у піянерскім узросце чаго толькі не збіраў! Не буду казаць, што мне гэта вельмі падабалася, але ж трэба было, а там, глядзіш, уцягнуўся, можа, нават падсеў.

Такім чынам, другасную сыравіну я збіраю са школьных гадоў і так, як гэта належыць: шкло — у адзін мех, пластык — у другі, паперу — у трэці... Да пары да часу ўсё гэта «багацце» стаіць у куні, а як толькі пачынае замінаць, я «запрагаю» міні-трактар і вязу (калі 70 кілаграмаў, а калі і больш) у мясцовую краму. Ведаю, што грошай на гэтым амаль не зараблю (хутчэй за ўсё там жа і патрачу — на розныя прысмакі), але не засмучаюся, бо для мяне асабіста нашмат важней чыстае сумленне ў адносінах да прыроды.

Што датычыцца іншых вяскоўцаў (і, напэўна ж, не толькі маіх?), то ў кантэйнеры для смецця яны выкідваюць усё без разбору: бутэлькі, пластык, непатрэбнае адзенне, арганіку... Не бачаць сэнсу нешта сартаваць і здаваць. Значыць, пытанне, колькі плаціць за другасную сыравіну, усё ж актуальнае. І калі б яго вырашыць, думаю, шмат хто, перш чым выкінуць смецце, падумаў бы, як гэта лепш зрабіць. На карысць сабе і прыродзе.

Аляксандр Матошка,
Расонскі раён.

След на зямлі

Такім яго помняць вяскоўцы

Людзей, якія нарадзіліся і ўсё жыццё пражылі ў адной мясцовасці, завуць абарыгенамі. Да іх я адношу і сябе: даўно жыву, добра ведаю ўсіх жыхароў на кожнай вуліцы-завулку. І тых, якія жывуць цяпер, і тых, якія жылі раней. Прычым памяць пра асобных не сціраецца, не гасне... З такіх — Уладзімір Іванавіч Анцыпаў.

Нарадзіўся ён у звычайнай вясковай сям'і, змалку не цураўся ні сялянскай працы, ні кніг ды вучобы, што дазволіла скончыць Барысаўскі педтэхнікум, узначаліць пачатковую школу.

Потым была служба ў Чырвонай Арміі, вяртанне на радзіму, сустрэча з маладой каляжанкай Лідзіяй Іосіфаўнай Карэўкай і стварэнне сям'і. Да яе, ну вядома ж, даходзілі чуткі пра магчымую вайну, аднак верыць ім не хацелася. Маладыя настаўнікі працавалі, нараджалі дзяцей, строілі планы... І, дзякаваць богу, шмат што паспелі, хоць вайна і перашкодзіла: ва Уладзіміра Іванавіча яна забрала тры гады жыцця (ваяваў на Паўднёва-Заходнім фронце ў 125-й стралковай дывізіі) і немаведама колькі сіл і здароўя...

Наша Капланецкая сямігодка, якую пасля вайны ўзначаліў Уладзімір Іванавіч, размяшчалася тады ў пяці невялічкіх пакоях былога папоўскага дома, а дзяцей (збольшага перароскаў) было столькі, што вучыць іх даводзілася ў дзве змены, арандуючы «залы» ў дамах калгаснікаў.

Не ў пансіх умовах жыў і сам дырэктар: сям'я, дзе расло чацвёра малых, тулілася ў старой хаціне. Такім чынам, Уладзіміру Іванавічу давялося, як той казаў, закасаць рукавы: будаваць і новую школу, і жыллё, завочна вучыцца ў інстытуце...

Як кіраўнік калектыву, У. І. Анцыпаў быў узорам памяркоўнасці: амаль ніколі не павышаючы голас, ён умеў трымаць дысцыпліну, разам з жонкай ды іншымі настаўнікамі пастаянна ладзілі сустрэчы з бацькамі, праводзілі вялікую асветніцкую работу, бо ў вёсцы ў той час не было нават радыё, мала хто выпісваў газеты.

Для дзяцей (у тым ліку і родных) Анцыпавы былі ўзорам працавітасці і сумленнасці, а таму не дзіва, што многія выпускнікі сталі сапраўднымі людзьмі і выдатнымі спецыялістамі, што Анцыпавы-малодшыя таксама атрымалі вышэйшую адукацыю, а сыны абаранілі дысертацыі.

...Час, на жаль, досыць бязлітасны: няма сярод жывых Анцыпавых-старэйшых, у лепшы свет сышлі іх першы сын і малодшая дачка. Аднак бацькоўскі дом не апусцеў, а таму з ранняй вясны да позняй восені ён патанае ў квецені. Сад, агарод, вялікі пчальнік, прыгажосць і ўтульнасць усюды! Ад чаго здаецца, што Уладзімір Іванавіч і Лідзія Іосіфаўна па-ранейшаму з намі.

Ніна Бурко, в. Капланцы,
Бярэзінскі раён.

Пошту чытала Валянціна ДОЎНАР.

НЕ ПРОСТА ВІНШАВАННЕ,

або Свята пачынаецца з паштоўкі

Дацэнт кафедры тэарэтычнага і славянскага літаратуразнаўства БДУ, кандыдат філалагічных навук, літаратуразнаўца, фальклярыст Славяна Шамякіна вось ужо больш за 30 гадоў калекцыянуе навагоднія і калядныя паштоўкі. Іх у яе ўжо каля 800. Большая частка — савецкія (выдадзеныя ў Маскве) і беларускія. Але ёсць і з Украіны, Польшчы, Літвы, Балгарыі, Францыі, Германіі, Італіі, ЗША і некаторых іншых краін.

Захапленне родам з дзяцінства

— Заўсёды вельмі любіла Новы год і ўсё, што з ім звязана: упрыгожванне ёлкі і дома, калядныя варожбы, падарункі, — дзеліцца Славяна Шамякіна. — А захапленне філакартыяй пачалося гадоў у сем. Памятаю, напярэдадні Новага года мы разглядалі паштоўкі з віншаваннямі, якія прыйшлі ад сваякоў і знаёмых, і я сказала: «Яны вельмі прыгожыя, іх шкада выкідваць». Тады мама (Таццяна Іванаўна Шамякіна — прафесар БДУ, доктар філалагічных навук. — **Заўв. аўтара**) параіла збіраць іх, растлумачыўшы сутнасць калекцыянавання. Я тут жа згадзілася: выдатная думка, так і зраблю.

Шкада, што ў нашы дні зусім перарвалася традыцыя дасылаць віншавальныя паштоўкі па звычайнай пошце. На мой погляд, атрымліваць іх значна прыемней, чым электронныя файлы.

Навагоднія і калядныя

Па словах Славяны Шамякінай, паштоўкі, звязаныя з зімовымі святамі, можна падзяліць на навагоднія і калядныя.

У навагодніх — чыста свецкі змест. Як вядома, у СССР быў перыяд, калі забаранілі святкаваць Каляды і Новы год. Аднак пазней, мабыць, зразумеўшы, што цяга да калектыўных абрадавых дзеянняў невынішчальная, у прыродзе чалавека, вырашылі вярнуць свята, але без сувязі з рэлігіяй. Пацешна, што пры гэтым часткова на аснове старой, часткова зноўку сфарміравалася сучасная навагодняя міфалагічная вобразнасць. Так, вобраз Дзеда Мароза ўзыходзіць, у прыватнасці, да такіх старажытных славянскіх міфалагічных персанажаў, як Марозка, Зюзя, Карачун, іншых духаў або бостваў-увасабленняў зімы, якія маглі быць як добрымі, так і жорсткімі ў адносінах да людзей. Сучасны Дзед Мароз — добры дзядуля, які раздае падарункі, толькі часткова супадае з імі. Як і Снягурка, якая ў традыцыйнай народнай культуры не даводзіцца Дзеду Марозу ўнучкай. У народных казках яна — ледзяная скульптура, якую зляпілі бяздзетныя дзед і баба і якая ажыла.

Жывёлы на навагодніх паштоўках маюць сувязь з абрадам калядавання: як вядома, яго ўдзельнікі пераапранаюцца ў касцюмы казы, мядзведзя, пеўня і іншых. А вось вобраз хлопчыка — персаніфікаванага Новага года — чыста савецкага паходжання: яго можна сустрэць на паштоўцы мастака В. Зарубіна, дзе ён на чале цэлай кампаніі снегавікоў, таксама тыповых герояў навагодніх паштовак.

На паштоўках часта малююць розную навагоднюю атрыбутыку: упрыгожаныя ёлкі або асобна ёлачныя шары, гірлянды, падарункі, пачастункі і напоі, бенгальскія агні — усё, што звязана з зімой: сняжынкі, занесеныя снегам домікі.

На калядных паштоўках звычайна адлюстраваны атрыбуты народнага міфалагізаванага свята, якое адзначалася старажытнымі славянамі ў дзень зімовага сонцастаяння і было прысвечана ў першую чаргу сонцу і ўрадлівасці. Адпаведна на падобных паштоўках паказаны сам абрад калядавання і яго ўдзельнікі ў касцюмах жывёл. Таксама на іх можна сустрэць традыцыйныя народныя калядныя стравы — куццю, бліны і аладкі (гэтыя стравы сімвалізуюць якраз урадлівасць і сонца) з надпісамі накшталт «З Калядкамі — добрымі святкамі, блінамі ды аладкамі!».

Хапае паштовак, непасрэдна звязаных нават з хрысціянскім рэлігійным святам. На іх традыцыйныя розныя біблейскія сцэны, звязаныя з нараджэннем Хрыста ў яслях сярод жывёл, з дарамі, якія прыносяць вешчуны... Таксама адлюстраваны анёлы і цэрквы.

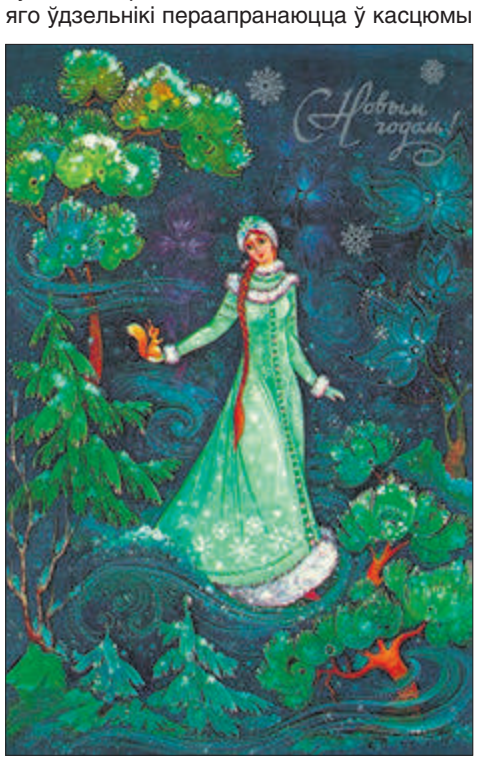

Самыя незвычайныя, старыя, дарагія і любімыя

— Самая незвычайная паштоўка ў маёй калекцыі — мабыць, мастака Д. Дзянісава, на якой нейкія турысты або геолагі святкуюць Новы год падчас паходу ў лес. Ніколі больш не сустракала падобнага сюжэта, — адзначае Славяна Шамякіна. — Сустракаюцца і вельмі нестандартныя пераасэнсаванні тыповых персанажаў. Так, калі звычайна Дзед Мароз і Снягурка едуць дарыць падарункі на санках, запрэжаных тройкай коней, то ў В. Зарубіна ёсць сюжэт, дзе Дзед Мароз едзе на электрасанях, у А. Тарасава — ляціць на НЛА, а ў К. Андрыянава Дзед Мароз і Снягурка ляцяць на дыване-самалёце. Ёсць паштоўкі, на якіх навагоднія персанажы занятыя даволі незвычайнымі справамі: напрыклад, у мастака Ю. Ясюкевіча Дзед Мароз ловіць Залатую Рыбку (каб яна дапамагала яму выконваць жаданні дзяцей?).

З будынкаў і збудаванняў на савецкіх паштоўках часцей за ўсё адлюстроўваўся маскоўскі Крэмль або канкрэтна Спаская вежа з гадзіннікамі-курантамі, аднак існуе беларуская паштоўка, дзе намаляваны абеліск на плошчы Перамогі ў Мінску. Даволі рэдкія сюжэты на навагодніх паштоўках — сцэна застолля або танцы дарослых. Ёсць у мяне швейцарская паштоўка, дзе ў якасці навагодняга сюжэта выкарыстана карціна М. Шагала.

Самыя старыя паштоўкі, якія ў мяне ёсць, — 1954 і 1956 гадоў. Верагодна, самая дарагая з набытых мной — калядная паштоўка з выявай анёла і эфектам глыбіні: малюнак на ёй змяняецца пад рознымі вугламі гледжання.

Вельмі прыгожымі лічу паштоўкі мастака К. Андрыянава ў стылістыцы палехскага роспісу, самыя мілыя — мастака В. Зарубіна з выявамі розных казачных персанажаў і звяроў. Адна з найбольш любімых з дзяцінства — са Снягуркай у незвычайнай для яе зялёнай сукенцы мастачкі О. Юрасавай.

Пра што можа расказаць паштоўка

— Акрамя інфармацыі пра абрады, вобразы і атрыбуты Новага года і Каляд, падобныя паштоўкі могуць даць уяўленне пра тое, як змянялася мода, стылі ў мастацтве, культурная сітуацыя ў розныя гістарычныя перыяды. Так, вельмі яркія, маляўнічыя, з разнастайнасцю сюжэтаў паштоўкі 1950-х гадоў змяняюць у канцы гэтага дзесяцігоддзя і асабліва ў 1960-я гады вельмі мінімалістычныя, даволі сумныя і аднастайныя. Але ў 1970-х гадах з'яўляюцца новыя сюжэты і віды паштовак: напрыклад, запрашэнні на ёлку. Цікава, што некаторыя паштоўкі маюць сувязь з канкрэтнымі знакавымі падзеямі тых часоў, калі іх выдавалі. Напрыклад, у мяне ёсць паштоўка 1961 года, прысвечаная першаму палёту чалавека ў космас, паштоўка 1976-га, прымеркаваная да будаўніцтва Байкала-Амурскай магістралі, 1978-га — напярэдадні Маскоўскай алімпіяды з алімпійскім Мішкам, — расказвае Славяна Шамякіна пра сваю калекцыю.

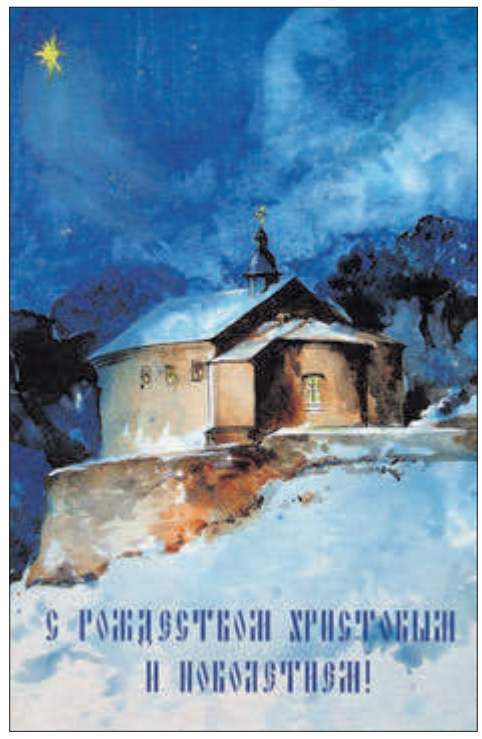

Знаходзіць адлюстраванне і імкненне СССР да навукова-тэхнічнага прагрэсу: на паштоўках 1980-х гадоў часта сустракаюцца робаты. З 1980-х з'яўляецца намнога больш паштовак з надпісамі на беларускай мове. У той жа час пачынаюць стварацца і калядныя паштоўкі. Вельмі моднымі ў наш час сталі паштоўкі з гатовымі навагоднімі пажаданнямі і рознымі дадатковымі надпісамі.

Хоць адна падобная была ў В. Зарубіна ў 1986 годзе — з песняй «В лесу родилась елочка». З'явіліся паштоўкі незвычайных форм (напрыклад, круглыя або такія, на якіх, акрамя выявы, ёсць яшчэ аб'ёмныя элементы — розныя стразы, стужачкі, асобна выразаныя дэталі і г. д.).

Новы від паштовак, якіх не было ў савецкія часы, — з выявай жывёл года па ўсходнім календары. З'яўляюцца паштоўкі з нестандартнымі сюжэтамі: напрыклад, малюнкам моднай дзяўчыны або нейкіх дзіўных птушак, якія святкуюць Новы год. Яшчэ адно новаўвядзенне апошніх гадоў — паштоўкі-лісты Дзеду Марозу.

Вольга ПАКЛОНСКАЯ,
фота з архіва Славяны ШАМЯКІНАЙ.

Фота БелТА.

Радашковіцкі дзіцячы садок — сярэдняя школа.

Віцебскі дзіцячы дом.

АКЦЫЯ «Нашы дзеці», якая штогод у час навагодніх і калядных свят праводзіцца па ініцыятыве кіраўніка дзяржавы, стала ўжо добрай традыцыяй. Як і эмоцыі, якія яна дорыць маленькім жыхарам нашай краіны. Менавіта яны — галоўныя героі дабрачыннасці, менавіта дзеля іх радасці высокія чыноўнікі, кіраўнікі прадпрыемстваў і арганізацый, проста неабыякавыя людзі збіраюць падарункі, пераапранаюцца ў навагодніх персанажаў, водзяць карагоды. І яно таго вартае — паглядзіце на гэтыя вочы, на гэтыя ўсмешкі, на гэтую весялосць, якую нельга ні падрабіць, ні купіць...

НАШЫ ДЗЕЦІ. ІМГНЕННІ РАДАСЦІ

Кобрынская Дзіцячая вёска.

Сацыяльна-педагагічны цэнтр Полацкага раёна.

Прэзідэнцкая ёлка ў Палацы Рэспублікі.

Сацыяльна-педагагічны цэнтр Цэнтральнага раёна Мінска.

Бялыніцкая дапаможная школа-інтэрнат.

Антикризисный управляющий общества с ограниченной ответственностью «Фермерский Агро Альянс» – ООО «Форхэнд» (организатор торгов) извещает о проведении 29.01.2021 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Тростенецкая, 5, пом. 221 открытых торгов по продаже дебиторской задолженности общества с ограниченной ответственностью «Фермерский Агро Альянс»:

Частное предприятие «СыкБанПлюс» (размер задолженности – 5 359,76 BYN) – первоначальная цена – 5 359,76 BYN; SALAJKO M DOO (размер задолженности – 51,00 EUR) – первоначальная цена – 51,00 EUR; Green Food B.V. (размер задолженности – 170,04 EUR) – первоначальная цена – 170,04 EUR; Fresh Market d. o. o. BEOGRAD (размер задолженности – 8 670,00 EUR) – первоначальная цена – 8670,00 EUR.

Шаг аукциона – 5 % от цены лота. Задаток для участия в аукционе – 5 % от цены лота. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 69, с даты настоящей публикации **по 28.01.2021 г.** Оплата задатка производится с даты настоящей публикации **по 28.01.2021 г. вкл.** на р/с общества с ограниченной ответственностью «Фермерский Агро Альянс» р/с BY48 ALFE 3012 2482 5600 1027 0000 (BYN) в ЗАО «Альфа-Банк», код ALFABY2X, УНП 690671805.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течении 10 дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в течении 5 рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течении 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Уведомление участников об итогах торгов в день торгов, публично. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах и результаты торгов оформляются итоговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения.

Антикризисный управляющий общества с ограниченной ответственностью «Вудкойн» – ООО «Капитал Диалог» (организатор торгов) извещает о проведении 29.01.2021 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Тростенецкая, 5, пом. 221 открытых торгов по продаже дебиторской задолженности общества с ограниченной ответственностью «Вудкойн»:

ИП Асавчёнок Александр Игоревич (размер задолженности – 4 420,65 BYN) – первоначальная цена – 4 420,65 BYN; Vivagas GmbH, Германия (размер задолженности – 7 176,00 EUR) – первоначальная цена – 7 176,00 EUR; УП «Жилтеплосервис» КХ Пуховичского района (размер задолженности – 700,00 BYN) – первоначальная цена – 700,00 BYN; ООО «ПайнБелКомпани» (размер задолженности – 2 115,05 BYN) – первоначальная цена – 2 115,05 BYN.

Шаг аукциона – 5 % от цены лота. Задаток для участия в аукционе – 5 % от цены лота. Прием заявлений на участие в торгах осуществляется по почтовому адресу: 220123, г. Минск, а/я 68, с даты настоящей публикации **по 28.01.2021 г.** Оплата задатка производится с даты настоящей публикации **по 28.01.2021 г. вкл.** на р/с общества с ограниченной ответственностью «Вудкойн» р/с BY97 BLBB 3012 0692 0456 3600 1001 в ОАО «Белинвестбанк», BIC BLBBBY2X, УНП 692045636.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течении 10 дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в течение 5 рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Уведомление участников об итогах торгов в день торгов, публично. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах и результаты торгов оформляются итоговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения.

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Квартирный вопрос»

Сведения об организаторе – Общество с ограниченной ответственностью «ЭфСиБи Бел», УНП 193185741.

Юридический адрес: Республика Беларусь, г. Минск, пер. Козлова, д. 25, пом. 22.

Территория проведения Рекламной игры: магазины «Соседи» и «Соседи экспресс», находящиеся на территории Республики Беларусь.

Срок начала Рекламной игры: 2 ноября 2020 г.

Срок окончания Рекламной игры: 31 декабря 2020 г.

Сведения о государственной регистрации Рекламной игры: свидетельство о государственной регистрации Рекламной игры № 3864 от 29 сентября 2020 г., выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Сведения о количестве участников Рекламной игры: 54 193 уникальных участника.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победители: полная информация о победителях Рекламной игры опубликована по ссылке www.sosedi.by

Телефоны для справок по вопросам проведения Рекламной игры: +375 33 382 66 00, +375 29 382 66 00.

Управляющий объявляет о проведении **последних** торгов по продаже имущества

ОАО «Гомельский комбинат строительных конструкций»:

Торги проводятся в форме открытого аукциона.

Торги состоятся 14 января 2021 года в 11.00 по адресу: Гомельская область, г. Гомель, ул. Барыкина, 303А.

Имущество расположено по адресу: **Гомельская область, г. Гомель, ул. Барыкина, 303А.**

Со всей информацией по проведению аукциона можно ознакомиться на сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве: **https://bankrot.gov.by/ManagerSection/ManagerMessages.aspx.**

С дополнительной информацией о торгах можно ознакомиться по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 303А, телефон 8 (0232) 31-53-79, с 9.00 до 14.00. Выходные дни: суббота, воскресенье.

УНН 400063499

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Авто от Мастеркард. Ноябрь»

Организатор рекламной игры: ЗАО «Сэлмон-Графикс», юридический адрес: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, пом. 39, офис 603, УНП 100843219, зарегистрировано решением Минского горисполкома от 2 декабря 2008 г.

Рекламная игра называется «Авто от Мастеркард. Ноябрь».

Срок проведения рекламной игры: в период с 01 ноября 2020 года по 05 января 2021 года (включая периоды розыгрышей и вручения призов).

Территория проведения рекламной игры: автозаправочные станции предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в состав Государственного производственного объединения «Белоруснефть», находящихся в Республике Беларусь.

Свидетельство № 3872 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 19 октября 2020 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

В рекламной игре приняло участие 151 242 физических лица.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победитель рекламной игры «Авто от Мастеркард. Ноябрь»

Главный приз № 1 – автомобиль: Volkswagen Polo Respect MPI, № кузова XW8ZZZCKZMG001094 и денежные средства для уплаты налога в размере 4 685,98 (четыре тысячи шестьсот восемьдесят пять) белорусских рублей 98 копеек

№ п/п	№ Шанса	Номер карты	ФИО победителя	Населенный пункт
1	117 913	2000016862317	Камзолов Михаил Иванович	Ломовичи

Телефон горячей линии по вопросам проведения рекламной игры: (МТС – 033, А1 – 029, Life – 025) 6 431 431, круглосуточно.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 15 января 2021 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 7»

Предмет торгов
Капитальное строение с инв. номером 611/С-498 общей площадью 47,3 кв. м, наименование – трансформаторная подстанция; трансформатор, инв. № 572.1, 1979 года ввода в эксплуатацию; электрощитовая высокого напряжения, инв. № 572.2, 1979 года ввода в эксплуатацию; электрощитовая низкого напряжения, инв. № 572.3, 1979 года ввода в эксплуатацию
Местонахождение: Минская обл., Березинский р-н, Поплавский сельский Совет
Сведения о земельном участке: площадь – 0,0056 га, кадастровый номер – 620484300001000007
Начальная цена: 420,47 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 140,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 7», 223021, Минская обл., Минский р-н, 500 м восточнее д. Богатырёво, АБК, тел. (017) 507-61-83.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 363-25-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 7», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся **15 января 2021 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 30.12.2020 по 13.01.2021** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 507-61-83 (ОАО «ДСТ № 7»).

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел. 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, **BELTORGI.BY.**

Продавец: **УП «Забудова-Автотранс»** (УНП 600468334) 222321, Минская область, Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 1, в лице ликвидатора ООО «ФИБЛ», тел. 8017-392-70-60.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **12 января 2021 г**. **09.00–17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY.**

№ п/п	Наименование предмета торгов	Начальная цена с НДС, бел. руб.
2	Стенд для проверки тормозов К-235М	468,00
3	Точильно-шлифовальный станок 3Б634	324,00
4	Газоанализаторы, дымомеры в ассортименте	493,20
5	Компьютеры в сборе, мониторы в ассортименте	354,96
6	Рукава напорные, ареометры в ассортименте	15,12
7	Запасные части к грузовой и спецтехнике в ассортименте	255,96
8	Модули контроля местонахождения GPS в ассортименте	213,84
9	Офисная мебель в ассортименте	397,44
с составом лотов можно ознакомится на сайте BELTORGI.BY		

Местонахождение – Минская обл., Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 4. Телефон для ознакомления с имуществом +37529-326-16-12.

Для участия в торгах необходимо в срок с 31.12.2020 г. 09.00 по 11.01.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звязда» от 18.11.2020 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 21 января 2021 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
Технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники с инв. № в ЕГРНИ 600/С-162566 общей площадью 9 270,6 кв. м (**назначение:** сооружение специализированное складов, хранилищ; **составные части и принадлежности:** технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники – литер А, состоящая из подъезда, трех покрытий, трех бортов, технологической площадки, дорожки, ограждения)
Сведения о земельном участке: площадь – 1,6243 га, кадастровый номер – 623650100001005212
Местонахождение – Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Заводская, 17
Начальная цена – 874 561,00 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка – 87 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **21 января 2021 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 30.12.2020 по 19.01.2021 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н.С. извещает о проведении 20 января 2021 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 60 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условия продажи: **1.** Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **2.** Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств (автотехники и механизмов), а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производятся Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. **3.** Земельный участок под объект продажи **(лоты №№ 1, 2, 3)** будет выделен по заявке нового собственника согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объекты продаж прилагается)			
Местонахождение лотов: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. **Информация о земельном участке:** лоты №№ 1–3 расположены на земельном участке с кадастровым номером **340800000004000100** общей площадью **10,1123 га (право постоянного пользования). Целевое назначение земельного участка:** для обслуживания производственных зданий завода			
1	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14108**, площадью **12 563,1 кв. м**, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **цех металлоконструкций.** Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, 8/9. **Ограничение (обременение):** договор об ипотеке (ОАО «БПС-Сбербанк», ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 24.02.2016 № 320-00002/16-01. Договор о залоге (ипотеке)	**707 200,00**	70 720,00
2	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14071**, площадью **139,2 кв. м**, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное кирпичное здание склада для хранения легковоспламеняющейся жидкости.** Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, 8	**9 760,00**	976,00
3	**Капитальное строение с инв. № 320/С-14075**, площадью **240,9 кв. м**, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **одноэтажное панельное здание компрессорной с кирпичной отапливаемой пристройкой (20 м. куб. в минуту).** Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, 8	**18 480,00**	1 848,00
4	Мазутохранилище (5 емкостей на 250 тонн мазута), инв. № 483 (Николай) позвонить	**7 800,00**	780,00
5	Мазутохранилище (2 емкости на 100 тонн мазута), инв. № 483	**1 920,00**	192,00
6	Блок-контейнер (бытовка), инв. № 61392	**1 400,00**	140,00
7	Барабан для сушки песка, инв. № 61038	**1 080,00**	108,00
8	Лестница с площадкой для стропальщиков, инв. № 61095	**920,00**	92,00
9	Площадка передвижная для сборки экскаватора, инв. № 61079	**240,00**	24,00
10	Сварочный аппарат ВА-500 MIG/MAG, инв. № 61185	**1 240,00**	124,00
11	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61231	**1 400,00**	140,00
12	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61279	**1 400,00**	140,00
13	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61280	**1 400,00**	140,00
14	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61281	**1 400,00**	140,00
15	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61282	**1 400,00**	140,00
16	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG, инв. № 61317	**1 520,00**	152,00
17	Стенд для сборки бортов форм, инв. № 60984	**3 080,00**	308,00
18	Стенд для сборки бортов форм ЖБИ, инв. № 60724	**4 520,00**	452,00
19	Стенд для сварки балок, инв. № 61409	**1 960,00**	196,00
20	Стенд для сварки балок, инв. № 61410	**1 960,00**	196,00
21	Стенд для испытания шлиф. камней, инв. № 112	**1 200,00**	120,00
22	Станок для перемотки проволоки, инв. № 50329	**920,00**	92,00
23	Источник питания FASTMIG Basic KM 500, инв. № 60841	**1 680,00**	168,00
24	Машина мозаично-шлифовальная СО-307, инв. № 60955	**400,00**	40,00
25	Машина мозаично-шлифовальная СО (380В/5кВт), инв. № 60712	**400,00**	40,00
26	Печь для прокалки электродов ЭПЭ 140/400, инв. № 60556	**160,00**	16,00
28	Станок для гибки арматуры МГА-1, инв. № 61070	**1 120,00**	112,00
29	Кран мостовой г/п 5 тн, ширина пролета 22.5 м, инв. № 50113	**2 560,00**	256,00
30	Кран мостовой г/п 5 тн, ширина пролета 22.5 м, инв. № 50114	**2 560,00**	256,00
31	Кран мостовой г/п 5 тн, ширина пролета 22.5 м, инв. № 50112	**2 560,00**	256,00
32	Автомат питьевой воды «Экомастер» WL850, инв. № 50909	**80,00**	8,00
33	Аппарат пылеулавливающий ЗИЛ-900 1,5/3000, инв. № 61261	**320,00**	32,00
34	Аппарат газированной воды «Дельта», инв. № 61243	**1 920,00**	192,00
35	Аппарат газированной воды «Дельта», инв. № 61244	**1 920,00**	192,00
36	Станок протяжной, инв. № 10	**8 440,00**	844,00
37	Окрасочный агрегат «Меркур» 48:1,75 на колесах, инв. № 61418	**2 160,00**	216,00
38	Станок комбинированный СР 3.01, инв. № 61088	**2 480,00**	248,00
39	Промышленный пылесос ОР-1500, инв. № 60707	**160,00**	16,00
40	Циклон Н7353 для МТР «Комета», инв. № 61093	**800,00**	80,00
41	Машина термической резки «Комета» МП-6Кл-2.5-10-8-1, инв. № 60728	**18 400,00**	1 840,00
42	Стол раскройный к МТР «Комета» цех 2, инв. № 60993	**2 000,00**	200,00
43	Машина термической резки «Комета» МП-2К-1Пл-2-8-12-1, инв. № 60670	**11 200,00**	1 120,00
44	Стол к газорезательной машине «Комета», инв. № 60684	**1 600,00**	160,00
45	Пескоструйная установка цеха № 2, инв. № 60591	**3 200,00**	320,00
46	Пескоструйная установка цеха № 1, инв. № 60633	**8 800,00**	880,00
47	Стол раскройный к «Комете» цеха № 1, инв. № 60963	**800,00**	80,00
48	Стол раскройный к «Комете» цеха № 1, инв. № 60982	**13 200,00**	1 320,00
49	Машина швейная промышленная 131-73+3 прач., инв. № 60730	**400,00**	40,00
50	Котел водогрейный КВ-1, инв. № 60553	**6 400,00**	640,00
51	Котел водогрейный КВ-1, инв. № 60551	**6 400,00**	640,00
52	Универсальный источник питания DC-1000 (K1387-3), инв. № 60775	**11 200,00**	1 120,00
53	Установка для сварки балок LHM-4000, инв. № 61313	**10 800,00**	1 080,00
54	Источник питания FASTMIG Synergic KMS 500, инв. № 60843	**1 200,00**	120,00
55	Полуавтомат сварочный Origo Nig 502c, инв. № 61216	**1 600,00**	160,00
56	Прибор контроля проверки деталей, инв. № 60425	**120,00**	12,00
59	Циклон СЦН-40-400, инв. № 61405	**160,00**	16,00
60	Циклон СЦН-40-400, инв. № 61404	**160,00**	16,00
62	Станок деревообрабатывающий КСМ-1, инв. № 50353	**560,00**	56,00
65	Шлифовальный станок 3Б634, инв. № 155	**760,00**	76,00
66	Круглошлифовальный станок 3Б161, инв. № 20816	**2 240,00**	224,00
67	Станок мод. РТ2631 2008 года ввода в эксплуатацию, инв. № 60914	**22 000,00**	2 200,00

Продавец: Открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», ул. Школьная, 8, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. **8 (029) 303-53-09 Григорович Павел Карлович.** **Шаг аукционных торгов** – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 30 декабря 2020 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 18 января 2021 г. в 16.00 включительно.**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того**, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 06.08.2020 г. № 151 (29265).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232)23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1

- Капитальное строение, инв. № 400/С-17193 (назначение – здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, наименование – главный производственный корпус), площадью 29971,7 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, состоящее из капитального строения, инв. № 400/D-152212 (назначение – производственное помещение, наименование – главный производственный корпус), площадью 29418,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-2 и капитальное строение, инв. № 400/D-123114 (назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – помещение неустановленного назначения), площадью 523,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-1; Капитальное строение, инв. № 400/С-69015 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – автоматическая насосная станция пожаротушения), площадью 160,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/2; Капитальное строение, инв. № 400/С-69014 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – КПП-120), площадью 19,6 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/1; Капитальное строение, инв. № 400/С-97344 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 7950,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, благоустройство территории для обслуживания зданий и сооружений главного производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-86338 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – резервуар для хранения 8 % раствора пенообразователя), объемом 250,0 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-58965 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 1000 куб. м), объемом 1000 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-89988 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – площадка под емкости), площадью застройки 119,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; Капитальное строение, инв. № 400/С-85888 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью 586,05 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-97346 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 325,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию главного производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-89982 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1940,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-97338 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1189,75 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая сеть к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-89983 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная напорная канализация), протяженностью 243,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-55845 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внеплощадочная кабельная линия, напряжением 10 кВ), протяженностью 1018 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-74384 (назначение – сооружение специализированное связи, наименование – внутриплощадочная телефонная канализация), протяженностью 193,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-121799 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 206,65 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, водопроводная сеть от врезки до КНС, здания насосной станции и производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-74876 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 227,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-74877 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 991,36 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-97384 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 420,40 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения зданий и сооружений главного производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-97380 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 353,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; Капитальное строение, инв. № 400/С-97392 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ), протяженностью 473,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10 кВ до ТП-1, от ТП-1 до ТП-2; Капитальное строение, инв. № 400/С-55838 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная напорная канализация), протяженностью 277,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-55842 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный производственный водопровод), протяженностью 1305,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Капитальное строение, инв. № 400/С-85887 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мостовое сооружение), протяженностью 48,00 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ марки ААБл3*95, протяженностью 155 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; Внутриплощадочная кабельная линия 0,4 кВ марки АВБбШв, протяженностью 70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; пункты и шкафы распределительные – 68 единиц; камера КСО-272 – 5 единиц; трансформаторная подстанция – 3 единицы; панель ЩО-7024; трансформатор масляный – 6 единиц; трансформаторные ячейки КРУ-821-00848 – 2 единицы; вентилятор центробежный – 7 единиц; камера орошения – 7 единиц; кондиционер – 6 единиц; бункер пылеулавливающий – 8 единиц; дизель-генератор ДГА-3-48; туя – 3 единицы; липа – 4 единицы

Лот № 1 расположен на земельных участках: кадастровый номер 440100000002000562 площадью 4,8205 га (назначение – обслуживание зданий и сооружений главного производственного корпуса) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; кадастровый номер 440100000002006864, площадью 0,0078 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 440100000002006865, площадью 0,0016 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 440100000002006866, площадью 0,0014 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 440100000002006867, площадью 0,0073 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121

Начальная цена продажи – 3 044 551,60 руб. (три миллиона сорок четыре тысячи пятьсот пятьдесят один рубль шестьдесят копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 152 227 руб. (сто пятьдесят две тысячи двести двадцать семь рублей)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 1 % от конечной цены продажи объекта. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец – РУПП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 20 января 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion.
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 07.03.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 18 января 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», https://grino.by/aukcion

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЖЫВАЯ НАВАГОДНЯЯ ЁЛКА

Маленькія жывыя навагоднія ёлкі становяцца ўсё больш папулярныя. У такой ёлкі шмат пераваг. Яе можна фарміраваць на свой густ з дапамогай рэгулярных абрэзак і за пару гадоў зрабіць вельмі прыгожай. А колькі грошай можна сэканоміць на штогадовай куплі ссечанай елкі! А пасля заканчэння свят жывая елка ў кадцы ўпрыгожыць сабой сад або балкон!

Для вырошчвання ў кадцы ў якасці жывой навагодняй ёлкі ідэальна падыходзяць карлікавыя пароды елкі або піхты. Калі вы хочаце не самую традыцыйную жывую навагоднюю ёлку ў кадцы, можна звярнуць увагу на карлікавыя ядловец, сасну, кіпарыс, ціс (асцярожна, расліна атрутная!), тую і іншыя іглічныя пароды. Сёння ў продажы можна знайсці разнастайныя віды, сарты і афарбоўкі гэтых іглічных.

Далейшыя рэкамендацыі для тых, хто хоча захаваць елку на гады. Купляючы жывую елку для вырошчвання ў кантэйнеры, абавязкова даведайцеся пра марозаўстойлівасць дрэва, калі большую частку года яно будзе праводзіць у садзе або на балконе. Марозаўстойлівасць павінна быць на 1-2 зоны вышэй за ваш рэгіён (расліны ў кантэйнерах прамярзаюць хутчэй, чым у адкрытым грунце). Зімой елка знаходзіцца ў стадыі спакою. Прыносячы яе з ёлачнага базару дадому, пакіньце расліну на некалькі дзён у больш халодным памяшканні для акліматызацыі. Калі адразу ўнесці жывую елку ў цёплае памяшканне, дрэва можа крануцца ў рост і падмерзнуць пазней, пры вынасе елкі на холад, што можа выклікаць праблемы.

Можна адразу ж пасля пакупкі перасадзіць такую елку ў большы па памеры гаршчок з добрым грунтам. Лепш вырошчваць жывую елку ў вялікай цяжкой ёмістасці, бо яны больш устойлівыя, у іх змяшчаецца больш глебы і яна даўжэй застаецца вільготнай. Гэтыя фактары выключна важныя ва ўмовах цёплага пакоя, дзе жывыя елкі праводзяць зімовыя святы.

Пасля перасадкі елкі ў новы гаршчок цалкам за-

мачыце яго ў большай ёмістасці з вадой на некалькі гадзін, каб земляны ком поўнасцю прамок. Затым зліце лішнюю ваду праз дрэнажныя адтуліны. Цяпер можна змясціць гаршчок з жывой елкай у вялікае прыгожае кашпо. Калі яно дазваляе, насыпце пласт жвіру або дрэнажных гранул на дно і наліце вады, якая будзе выпарвацца і трохі падымаць узровень вільготнасці каля жывой елкі. Не стаўце яе побач з крыніцамі цяпла (камінам, печчу або радыятарам)!

Жывой елцы ў кадцы ў памяшканні спатрэбяцца багатыя рэгулярныя палівы. Не ўгнойвайце елку дома: угнаенні і цяпло выклічуць непажаданы рост новых парасткаў, якія потым могуць падмерзнуць на холадзе. Для ўпрыгожвання елкі выкарыстоўвайце светлавыя гірлянды слабай магутнасці, каб не пашкодзіць дрэва. Пасля заканчэння свят перанясіце елку ў кантэйнеры на холад, дзе яна будзе пастаянна знаходзіцца, праз памяшканне з прамежкавымі тэмпературамі для акліматызацыі (падобна з тым як уносілі ў цёплае памяшканне з холаду).

Далейшы догляд мала чым адрозніваецца ад догляду за любой іншай культурай у гаршчку. Калі карані дрэва запаўняюць кантэйнер, час перасаджваць іглічнае дрэўца ў большы па памеры кантэйнер. Перасадку варта рабіць у халодны перыяд года, калі расліна знаходзіцца ў стане спакою. Грунт для жывой елкі і іншых іглічных пародаў варта браць кіслы, на тарфяной аснове. Вясной, калі жывая елка пускаецца ў актыўны рост, дрэва варта падкарміць комплексным угнаенням.

Галінкі елкі і іншых іглічных пародаў можна «трэніраваць», падвязваючы або падтрымліваючы палкамі ў патрэбным становішчы, у якім яны пасля прывыкаюць расці. «Трэніроўка» — добрае выйсце для тых, хто баіцца або не хоча займацца абрэзваннем. Правільная абрэзка дапаможа стварыць дрэва гарманічнай формы. Абрэзванне жывой елкі і іншых іглічных варта рабіць перад пачаткам новага сезона, ранняй вясной, у сухое надвор'е. Перад абрэзваннем уважліва аглядаюць елку, каб зразумець, як менавіта адбываецца яе рост. Натуральная форма кроны іглічных дрэў сама па сабе гарманічная, таму пры абрэзванні варта прытрымлівацца гэтай натуральнай формы. Мэта абрэзкі жывой елкі: пакараціць залішне доўгія аголеныя галінкі, каб стымуляваць галінаванне і ўтварэнне больш пышнай кроны. Абразайце галінкі адразу пасля «сустава», ад якога далей пойдзе галінаванне. Не варта праводзіць абрэзванне слабых або хворых дрэў. Іглічныя дрэвы абразаюць толькі да зялёнай іголіцы, а не да карычневых галінак: унутраная здранцвелая частка лапак многіх іглічных ужо не дае новых парасткаў.

Даты Падзеі Людзі

30 СНЕЖНЯ

У краіне

1735 год — прывілеем кароля Рэчы Паспалітай Аўгуста III зацверджана абранне Іосіфа Валчанскага епіскапам магілёўскім.

1930 год — утвораны Нацыянальны акадэмічны народны аркестр Рэспублікі Беларусь імя Жыновіча, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

1935 год — нарадзіўся Анатоль Уладзіміравіч Ільінаў, беларускі мастак.

У гэты ж дзень завершана электрыфікацыя ўчастка Беларускай чыгункі Мінск—Стоўбцы.

1990 год — уведзены ў эксплуатацыю ўчастак і шэсць станцый другой лініі Мінскага метро працягласцю звыш 7 кіламетраў ад станцыі «Фрунзенская» да станцыі «Трактарны завод».

2000 год — для ўзнагароджання за плённую дзейнасць па адраджэнні і захаванні духоўнай і культурнай спадчыны беларускага народа, за актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні юбілейных мерапрыемстваў, прысвечаных сустрэчы трэцяга тысячагоддзя і святкаванню 2000-годдзя хрысціянства, заснаваны памятны знак «2000 гадоў хрысціянству».

2005 год — уведзены ў эксплуатацыю трэці энергаблок Бярозаўскай ДРЭС.

У свеце

1865 год — нарадзіўся Джозеф Рэдзьярд Кіплінг, англійскі пісьменнік, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры. Аўтар раманаў «Святло пагасла», «Кім», зборнікаў «Песні казармы», «Сем мораў», «Кніга джунгляў» і іншага.

1905 год — нарадзіўся Данііл Хармс, рускі пісьменнік. Аўтар п'есы «Лізавета Бам», аповесці «Старая», вершаў для дзяцей «Іван Іванавіч Самавар», «Гульня» і іншага.

1925 год — нарадзілася Лівія Васілеўна Шутава, расійская тэатральная актрыса, народная артыстка РСФСР.

Так гаварыў...

ЖАН-ЖАК РУСО:

«Сапраўдная ветлівасць заключаецца ў добразычлівых адносінах да людзей».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.29	16.56	7.27
Віцебск —	9.26	16.38	7.12
Магілёў —	9.19	16.46	7.27
Гомель —	9.07	16.51	7.44
Гродна —	9.42	17.13	7.31
Брэст —	9.34	17.22	7.48

Месяц

Поўня ў 6.27.
Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Аляксандра, Антона, Данілы, Івана, Мікалая, Пятра, Сцяпана.*
К. *Кацярыны, Яўгеніі, Севярына, Яўгена.*

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

ЗАЎТРА

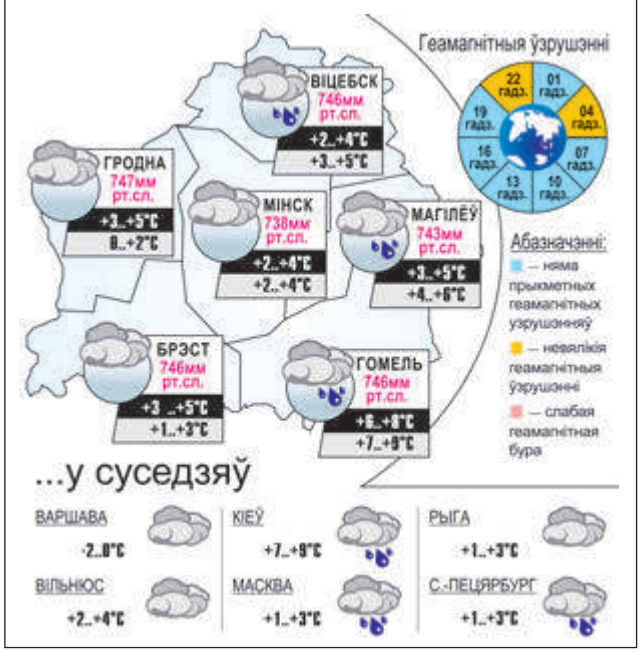

УСМІХНЕМСЯ

— У вас гэтыя кактусы на акне, каб мужыкі не лазілі?

— Наадварот — каб не выскаквалі!

— Можа, нам па чарачцы каньячку прапусціць?

— Ты можаш і прапусціць, але я адназначна вып'ю.

Ва ўніверсітэце на экзамене па філасофіі прафесар задае студэнтам толькі адно пытанне: «Чаму?»

Найвышэйшы бал атрымаў студэнт, які адказаў: «А чаму б і не...»

Парада бывалага:

— Калі вам тэрмінова трэба зрабіць разумны выраз твару, паспрабуйце без калькулятара памножыць 378 на 854.

— А жыць дык на што?

— Жывіце на здароўе!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,
e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3715. Нумар падпісаны ў 19.30 29 снежня 2020 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12